

Élelmiszerlánc-felügyeleti összefoglaló jelentés 2017.
ITNET Jelentés Vezetői Összefoglaló

Bevezetés

A dokumentum az Integrált Többéves Nemzeti Ellenőrzési Terv (ITNET) 2017. évi jelentésének összefoglalója.

Magyarországon 2012 óta a Nemzeti Élelmiszerlánc-biztonsági Hivatal (továbbiakban: NÉBIH) őrökdi a teljes élelmiszerellátási lánc biztonsága felett. A kiterjedt feladatkör hatékony ellátását a NÉBIH korszerű felépítése teszi lehetővé: a horizontális szakmai igazgatóságok célja a tízéves Élelmiszerlánc-biztonsági Stratégia, valamint kormányzati szintű döntések gyors és hatékony végrehajtása. A kockázatbecslési és az ezt követő tervezési feladatok optimalizálják és költséghatékonyra teszik az országos és teljes élelmiszerláncra kiterjedő ellenőrzési feladatokat.

A NÉBIH fennállásának első öt évében elért eredményei meggyőzően igazolták az Európában is példaértékű integráció hasznos és előremutató voltát. A Hivatal feladatainak összetettségét, az általa ellenőrzött terület nagyságát csupán két kiragadott 2017-es adat is kellőképpen érzékelteti: A NÉBIH laboratóriumai az elmúlt évben közel 2 millió vizsgálatot végeztek el, hiteles adatokat szolgáltatva ezzel a magyar állampolgárok egészségét garantáló hatósági munkához. A Kiemelt Ügyek Igazgatósága 2017-ben az előző évekhez képest kiugróan magas 3 745 tonna élelmiszert vont ki a forgalomból. A központi ellenőrzés hatékonysága továbbra is 90% feletti.

A NÉBIH munkája szorosan kötődik a mezőgazdasági és természeti év körforgásának tervezhető és váratlan kockázataihoz. Így minden év meghozza a maga új feladatait és eredményeit. 2017-re is áthúzódott az elmúlt évek egyik legnagyobb állategészségügyi feladata, a magas patogenitású, H5N8 típusú madárinfluenza járvány megfékezése. A járvány visszaszorításában óriási szerepe volt a kiemelkedő állategészségügyi szakmai munkának, a NÉBIH megerősített laboratóriumi hátterének, központi beszerzési és logisztikai tevékenységének. A feladat nagyságát jól érzékelteti, hogy 2017. áprilisig a NÉBIH állat-egészségügyi diagnosztikai laboratóriumaiba több mint 104 ezer minta érkezett, és országosan 3,4 millió baromfi leöléséről kellett intézkedni.

A folyamatosan zajló gyérítési és mentesítési programoknak köszönhetően Magyarország mindeközben számos hivatalos mentesség megszerzésével javította állategészségügyi státuszát és tágította kereskedelmi mozgásterét.

A hagyományos hatósági feladatok ellátása mellett a NÉBIH 2017-ben is különös figyelmet szentelt a társadalmi szemléletformálásra, a jó gyakorlatok támogatására, a vállalkozásokkal és a civil szervezetekkel való együttműködésre.

A közétkeztetés minőségének és biztonságának javítása érdekében a NÉBIH 2017-ben folytatta a „Minőségvezérelt közétkeztetés” programot.

Nagy gazdasági jelentőségű a NÉBIH tanácsadó és ellenőrző tevékenysége, mely a vállalkozások különböző harmadik országokba történő exportengedélyének megszerzését támogatja.

Reméljük, hogy a felügyeleti tevékenységet röviden bemutató összefoglaló kellő részletességgel mutatja be és foglalja össze 2017. évi tevékenységünk legfontosabb tapasztalatait.

1. Az ellenőrzések hatékonysága

1.1 A fő teljesítménymutatók eredményei

A 2013-ban elfogadott Élelmiszerlánc-biztonsági Stratégia (ÉLBS) az elkövetkező tíz évre meghatározza az élelmiszerlánc-csalással kapcsolatos legfontosabb célokat és feladatokat, valamint új, korszerű alapokra helyezi az élelmiszerlánc-biztonság szereplőinek viszonyát.

Az élelmiszerlánc-felügyelet alapvető célja az emberi egészség, az állatok és a nemzetgazdaság védelme. A felügyeleti munka alapelve az élelmiszerlánc-kockázatok minimalizálása a rendelkezésre álló erőforrások lehető leghatékonyabb felhasználásával.

A mintavételi és ellenőrzési rendszer célja, hogy az ÉLBS-nek megfelelően, a társadalom életminőségét javítsa, a potenciális gazdasági károkat mérsékelje.

Az ellenőrzések túlnyomó része kockázat alapon történt, azonban egyes időszakokban, vállalkozói tevékenységtől és fogyasztói szokásoktól függően speciális ellenőrzéseket is végeztünk. A kockázat alapú ellenőrzés-tervezés során kétféle ellenőrzéstípust különböztetünk meg: a létesítmény-ellenőrzés (folyamatellenőrzés) és a mintavételek (termékellenőrzés) egymásba fonódó rendszerét.

Az ellenőrzések száma az előző évhez képest nem változott. Az ellenőrzések hatékonyságának korábbi évekhez viszonyított elemzését az alábbiakban szakterületenként közöljük.

Felügyeleti Díj

A 2017. évi költségvetési évben a befolyt felügyeleti díj összege összesen 12,79 milliárd Ft lett, melyből a NÉBIH által koordinált, fejlesztésre fordítandó 10%-os keret 1,28 milliárd Ft. Folytatódott a bevállással nem rendelkező ügyfelek vizsgálata, valamint a tej és tejtermék forgalmazó ügyfelek vizsgálata is. Összesen 238 db élelmiszerlánc-felügyeleti díjjal kapcsolatos ellenőrzés történt. Egyes ügyfelek a felügyeleti díj kiszámításakor a jogszabályban foglaltakat tévesen értelmezve vették igénybe a kisvállalkozói kedvezményt, valamint bevállási és befizetési kötelezettségüknek is hiányosan tettek eleget. Az ellenőrzések hatására megnövekedett a bevállást beadók száma. Az ellenőrzések tapasztalatai azt mutatják, hogy a következetes és rendszeres ellenőrzések hatására a cégek jogkövető magatartása javul.

Talajvédelem

2017-ben a 2 898 talajvédelmi hatósági munkához kapcsolódó ellenőrzés során 652 esetben talált nem megfelelést a hatóság, amely további intézkedést vont maga után. 2017-ben a figyelmeztetések száma 420, a szankciók száma 119 volt.

Az ellenőrök 1 127 tétel engedélyköteles termésművelő anyagot és EK-műtrágyát ellenőriztek, amelyből 289 db minta laboratóriumi vizsgálata is megtörtént. Ezek során összesen 35 esetben állapítottak meg a hatósági felügyelők szabálytalanságot. A laboratóriumi vizsgálatokon túl ellenőrzésre került az engedélyköteles termésművelő anyagok és EK-műtrágyák címkézési, feliratozási, tárolási követelményeinek teljesülése, valamint a forgalomba hozatali és felhasználási engedélyek megléte is. Az ellenőrzési eredmények alapján összesen 82 termék nem felelt meg az előírásoknak.

A kiszabott bírságok összege megközelítőleg 23 millió forint volt, ebből a talajvédelmi kötelezettség megszegéséért kiszabott bírságok összege meghaladta a 12 millió forintot.

Növényegészségügy

2017-ben az alábbi három karantén károsító fertőzése miatt került sor növény, növényi termék megsemmisítésére:

- *Ralstonia solanacearum* (burgonya barnarothadás) fertőzést találtak a felügyelők:
 - o Somogy megyében vetőburgonyán 12,5 ha területet érintően,
 - o Borsod-Abaúj-Zemplén megyében étkezési burgonyán 23 ha területet érintően.
- *Clavibacter michiganensis* subsp. *sependonicus* (burgonya baktériumos gyűrűsrothadás) fertőzés gyanúja miatt Lengyelországból származó, 24 tonnás, jelöletlen burgonyatétel élelmiszer- és takarmánylánc-forgalomból való kivonását rendelték el.
- A szőlő arany színű sárgaság (Flavescence dorée) betegség nem terjedt számottevően tovább 2017-ben, a fertőzések foltszerűen az ország nyugati és középső részében voltak jelen. Új előfordulásként Komárom-Esztergomban azonosították szőlőben a betegséget. A felszámolási intézkedések részeként a fertőzött területen és az azt körülvevő 3 km sugarú biztonsági zónában a hatóság elrendelte a vektor ellen a kötelező növényvédő szeres védekezést és előírták az elhanyagolt szőlőültetvények gondozásba vételét vagy kivágását. A betegség másik fontos gazdanövényében, az erdei iszalagon Tolna, Heves és Borsod-Abaúj-Zemplén megyében azonosították újonnan a sárgaságot.

Az elmúlt év során a hazai termelésben és EU-s forgalmazásban 15 886 növényegészségügyi vizsgálat és károsító felderítés történt. Importhoz kapcsolódóan 3 474 tételt vizsgáltak a felügyelők, ebből 25 esetben volt nem megfelelő a szállítmány. A nem megfelelő tételeket visszautasították vagy megsemmisítették. Export vizsgálat 17 103 tétel esetében történt, nem megfelelés csak 3 esetben volt.

A növényegészségügyi ellenőrzések során a feltárt nem-megfelelőségek és a tevékenységek korlátozások száma is jelentősen megemelkedett az előző évhez képest. Ugyanakkor mindössze 1 esetben, 125 000 Ft értékben került sor növényvédelmi bírság kiszabására.

Növényvédelem

A tevékenységellenőrzések során a növényvédő szert felhasználó termelőknél előírt 3 600 db ellenőrzés országos szinten teljesült. 2 136 technológiai ellenőrzés történt meg, amelyek során összesen 69 esetben találtak valamilyen szabálytalanságot a felügyelők.

A lakosság felől érkező 189 bejelentés általában növényvédő szer elsodródás, valamint vélhetően növényvédő szer okozta méhpusztulások miatt érkezett. A bejelentések kivizsgálása érdekében 201 helyszíni ellenőrzést folytattak le a növényvédelmi felügyelők és 54 esetben tártak fel szabálytalanságot. Összesen 3,3 millió forint bírság kiszabására került sor.

A növényvédő szert gyártó és kiszerelő üzemekben lefolytatott 17 ellenőrzés során nem tártak fel szabálytalanságot a felügyelők.

2017-ben az 1 828 növényvédő szert árusító kereskedelmi egység közül 1 449 üzletben folytattak ellenőrzést a szakemberek. Összesen 1 668 esetben történt hatósági ellenőrzés a növényvédő szert forgalmazók körében. A felügyelők 55 esetben tártak fel valamilyen szabálytalanságot, melynek eredményeként 9,1 millió forint bírság került kiszabásra.

2017-ben összesen 50 276 növényvédő szer tétel vizuális ellenőrzése történt meg. A termékekkel kapcsolatos szabálytalanságokért összesen 4,3 millió forint bírság kiszabása történt meg.

A növényvédőszer-maradék analitikai vizsgálatokat tekintve 2017-ben 2 177 db hatósági friss zöldség-, gyümölcs- és gabona-minta analízisét végezte el a hálózat. Az összesen vizsgált hatósági minták 57,3%-a kimutatható, de nem kifogásolható mennyiségben tartalmazott növényvédőszer-maradékot. Határérték feletti mennyiségben mért szermaradék tartalom miatt a minták 0,36%-a (9 db) minősült kifogásoltnak (uborka, újhagyma, karfiol, őszibarack, burgonya), illetve 18 hazai eredetű minta esetében Magyarországon adott kultúrában nem engedélyezett növényvédő szerek jelenléte volt kimutatható, ami a minták 0,7%-a. További 320 minta laboratóriumi vizsgálata történt meg növényvédelmi tevékenységekre visszavezethető káresemény kivizsgálására.

Parlagfű elleni védekezés során a szakemberek 2017-ben külterületen 2 837 parlagfűvel fertőzött foltot derítettek fel. 8 megyében került sor a parlagfüves területek helikopterrel történő felderítésére. Az ellenőrzött területek nagysága megközelíti a 2016-ban ellenőrzött terület nagyságát. Kül- és belterületen összesen 2 816 db bírsághatározat született, a bírság mértéke pedig meghaladta a 142 millió forintot.

Növényi termék ellenőrzés

Belföldi forgalmazóknál összesen 11 727 zöldség-gyümölcs tétel ellenőrzése történt meg, melynek során az ellenőrök 1 027 tétel esetében találtak valamilyen kifogást, a kiszabott bírságok együttes összege 47 116 478 Ft volt. A kifogások aránya közel azonos volt, mint a korábbi években. 202 tétel (98 tonna) került megsemmisítésére, az esetek többségében a nyomon követhetőség megsértése, illetve ismeretlen eredet miatt.

A bizonyos nem állati eredetű élelmiszerek fokozott importellenőrzése keretében 5 341 tétel vizsgálatára került sor, melyek között 1 nem megfelelő szállítmány volt.

Növényi szaporítóanyag felügyelet

2017-ben 1 137 GMO szűrővizsgálatot végeztek, ebből 14 vetőmagtétel lett pozitív. Kereskedelmi forgalomba szánt GMO szennyezett vetőmag tétel az előző évekhez hasonlóan 2017-ben sem került elvetésre.

Az elmúlt évben összesen 131 zöldség szaporítóanyag, 67 burgonya, 532 gyümölcs szaporítóanyag és 851 szőlő szaporítóanyag ellenőrzés történt, intézkedésre okot adó jogszabálysértés nem volt. 29 esetben dísznövények GMO mintavételére is sor került.

Állatgyógyászati készítmények

Állatgyógyászati készítmények gyártásellenőrzése során 19 ellenőrzés történt és 1 millió Ft bírság kiszabására került sor. Az állatgyógyászati készítmények nagykereskedőinek ellenőrzésére 25 esetben került sor, melyek során a kiszabott bírságok összege 787 500 Ft volt. Együttesen (gyártás és forgalmazás) 18 nem-megfelelést tártak fel, 11 figyelmeztetést és 7 bírságot szabtak ki, továbbá 12 esetben került sor a tevékenység korlátozására.

A 2017-ben ellenőrzött termék/tétel összes száma 1 370 volt. Az ellenőrzésekhez kapcsolódóan a laboratóriumok összesen 454 állatgyógyászati termék/tétel laboratóriumi/állatházi minőségellenőrzését végezték el.

Az év során az EU gyors riasztási rendszerén keresztül 7 állatgyógyászati vonatkozású bejelentés érkezett. A jelentett készítmények minőséghibás/hamisított tételei Magyarországon nem kerültek forgalmazásra, ezért további intézkedésre nem volt szükség. Magyarország nem kezdeményezett RAS bejelentést.

Állategészségügy és állatvédelem

Állatjóléti tárgyú ellenőrzés lefolytatására 2017. évben összesen 15 706 alkalommal került sor, amelyeken 210 meg nem felelést tapasztalt a hatóság és 18 millió Ft bírságot szabott ki. A NÉBIH Állat-egészségügyi Diagnosztikai Igazgatóság laboratóriumaiban 2017-ben 1 101 859 mintából 2 200 090 vizsgálatot végeztek el.

Magyarország 2017-ben megőrizte *Brucella melitensis*-től, illetve klasszikus sertéspestistől való hivatalosan mentes minősítését. Aujeszky-betegség egy sertésállományban került kimutatásra, amelyet ezt követően felszámoltak. 2017-ben sem került megállapításra kényelv betegség.

2017-ben 2 szarvasmarha állományban mutatták ki a gümőkóros fertőzöttséget a laboratóriumi vizsgálatok. Ettől függetlenül Magyarország 2017-ben továbbra is megőrizte gümőkórtól hivatalosan mentes minősítését.

2017-ben rókából és kecskéből került megállapításra veszettség egy településen. Az ország többi része mentes veszettségtől.

2017-ben 14 esetben került megállapításra atipikus surlókór (scrapie).

2017-ben folytatódott a sertésállományok PRRS vírustól való mentesítési programja. 2017 novemberétől már az ország teljes területe a mentesítési program alá vont területnek minősül. 2017. december 31-én az ország 175 járásából, 126 (72%) járás sertésállománya volt PRRS-mentes. Emellett Magyarország valamennyi vizsgált kislétszámú sertésállománya (több mint 22.000 koca) is mentes minősítésű.

A 2016 novemberében kitört magas patogenitású madárinfluenza járvány 2017 első felében is folytatódott. A 2016-2017-es járvány során összesen 240 gazdaságban került megállapításra a fertőzöttség, mintegy 3,4 millió baromfi került leölésre. Az állattartóknál jelentkező közvetlen kár mintegy 11 milliárd Ft volt. Közel 2 milliárd Ft-ot kellett a járvány felszámolására fordítani. A sikeres intézkedések hatására 2017. augusztus 24-én az ország visszanyerte a mentes státuszát az OIE Nemzetközi Állategészségügyi Szervezetnél.

2016 decemberében a magyar határtól 18 km-re, Nagyszőlős területén mutatták ki az afrikai sertéspestis vírusát, ezért szükségessé vált az ukrainai kitöréshez legközelebb található vadászterületeken, illetve településeken azonnali intézkedések bevezetése. Az Ukrajnával határos határszakaszon 2017-ben is folytatódott a beérkező járművek fertőtlenítése és a határellenőrzés során a személyes poggyászból származó, nem kereskedelmi célú állati eredetű élelmiszerek kobzása és mintavételezése, annak érdekében, hogy a betegség behurcolásának kockázata legkisebbre csökkenjen.

Élelmiszer- és Takarmánybiztonság

2017-ben az élelmiszerlánc-felügyelet során elvégzett létesítmény ellenőrzések száma 59 419 volt. Az élelmiszerlánc-felügyeleti ellenőrzések alkalmával 117 209 élelmiszertételt vont ellenőrzés alá a hatóság, melyek közül 6 212 tételt kellett kivonni a forgalomból. Bírság kiszabására 3 224 alkalommal került sor, összesen 546 922 357 Ft értékben.

A takarmányok vonatkozásában összesen 5 439 tétel került vizsgálatra, amiből 316 tételnél állapított meg a hatóság hibát. Az 1 120 létesítményellenőrzéshez kapcsolódóan 25 esetben figyelmeztetést alkalmazott a hatóság, 40 esetben bírság kiszabására került sor, összesen 24 472 271 Ft összegben.

Élelmiszer eredetű megbetegedés gyanúját 50 esetben, 2 038 megbetegedéssel jelentették, ebből 28 esemény bizonyult élelmiszer eredetűnek, melyek kapcsán 1 301 személy betegedett meg, 57 személy került kórházba, és 3 idős krónikus beteg személy elhunyt. 2016-hoz képest lényegesen alacsonyabb volt az élelmiszer eredetű megbetegedések események száma és a megbetegedettek és kórházban ápoltak száma is.

Csökken a tömeges méretű események száma, illetve a közétkeztetésben előforduló ételmérgezés és ételfertőzéses események száma is.

A közétkeztetés minőségének és biztonságának javítása érdekében a NÉBIH a 2017. évben is folytatta a „**Minőségvezérelt közétkeztetés**” programot, melynek keretében 2017 év végig 3.431 főzőkonyha, és 1679 tálaló-, melegítőkonyha szemléjére és egységes, nyilvános szempontok szerinti minősítésére került sor. Az Éltv. év közbeni módosítása lehetővé teszi a minősítés eredmények a NÉBIH a honlapon közzétételét.

A **RASFF rendszeren** (élelmiszerek és takarmányok gyors riasztási rendszere) keresztül 2017-ben 147 magyar vonatkozású ügy volt. Ezek közül 123 élelmiszerral, 14 takarmánnyal és 10 élelmiszerral érintkező anyaggal volt kapcsolatos. A magyar hatóság 10 riasztást, 17 tájékoztatást és 2 határ-visszautasítást jelentett be. Kétoldalú (bilaterális) megkereséssel 6 ügyben fordult valamely tagállam hazánkhoz és Magyarország 4 esetben más tagállamhoz.

Az **AAC rendszeren** (Administrative Assistance and Cooperation System, Igazgatási Segítségnyújtási és Együttműködési Rendszer) 2017-ben Magyarországot 29 igazgatási segítségnyújtási és 13 hamisítás gyanúját felvető bejelentés érintette, melyből 9 esetben hazánk volt a bejelentő tagállam. A kifogásolás oka 6 esetben nem engedélyezett összetevő, 17 esetben jelölési hiba, 5 esetben illegális előállítás, 4 esetben mikrobiológiai kifogás, 1-1 esetben új élelmiszer jelenléte, illegális forgalmazás, hamis okmányok és határérték feletti mennyiségű összetevő volt. Jogsegélynyújtás 6 esetet érintett.

Borászati termékek és alkoholos italok

A borászati termékek és az egyéb alkoholos italok ellenőrzése során a felügyelők 3 940 helyszíni ellenőrzést végeztek, 2 519 db hivatalos mintát vettek. Összesen 17 129 db bor és alkoholos ital tétel laboratóriumi vizsgálata történt meg.

A vizsgálatok eredménye alapján a forgalomba hozatalt megelőzően 664 esetben állapított meg kifogást (4,5%), majd a forgalomba hozatalt követően, ellenőrzési borminták közül 120 tétel, alkoholos italok vonatkozásában 74 tétel esetében indított eljárást a hatóság. Az ellenőrzések során feltárt összes kifogásolt tétel száma 342 volt.

A kereskedelmi forgalomban tapasztalt nem megfelelések esetében a hatóság összesen 2 340 439 Ft vizsgálati díj megfizetésére kötelezte a felelősöket és 9 108 090 Ft bírságot szabott ki. A hamisított bor előállítása, valamint az ellenőrzések során feltárt súlyos élelmiszer-higiéniai hiányosságok, továbbá a borászati termék előállításához meg nem engedett anyag tárolása és egyéb jogsértések miatt 9 üzem ideiglenes bezárását rendelte el a hatóság.

Kiemelt ellenőrzések

A 2017-ben végrehajtott 597 db ellenőrzésből 233 db tárt fel jogszabályi meg nem felelést, és vont maga után hatósági eljárást. A megindított eljárások során 185 372 690 Ft bírság kiszabására került sor. 2017-ben, és az előző évekhez képest kiugróan magas 3 745 tonna élelmiszert vontak ki a forgalomból.

2017-ben több vendéglátóipari egység higiéniai, élelmiszerbiztonsági és nyomonkövetési ellenőrzésére került sor. Általánosan megállapításra került, hogy több egységben a higiéniai és műszaki állapotok nem feleltek meg a jogszabályi előírásoknak, illetve gyakoriak voltak a nyomonkövethetőségi hiányosságok is. A lejárt illetve jelöletlen termékek forgalomból történő kivonása és megsemmisítése megtörtént.

2017-ben a Törökország felé irányuló szarvasmarhaexport-tevékenység élelmiszerbiztonsági átvilágítására került sor. A szakemberek számos hiányosságot tártak fel.

2017-ben tovább folytatódott a mézcsomagoló cégek illetve méztermékek ellenőrzése. A hatósági eljárás eredményeképpen 3,6 tonna méz forgalomból való kivonása és megsemmisítése került elrendelésre.

Ugyancsak folytatódott az egészségtudatos és reformélelmiszerek előállításának és forgalmazásának ellenőrzése. Parlagfű készítmények interneten és bio boltokban végzett ellenőrzésének keretében közel 2 mázsa illegális parlagfű tablettát foglaltak le és vontak ki a forgalomból. Parlagfűre és a belőle készített termékekre Európában eddig nem került kiadásra engedély, így emberi fogyasztásra szánt termékként nem forgalmazható.

2017 őszén megkezdődött az élelmiszervállalkozások által üzemeltetett weblapok, webshopok és internetes hirdetések felületének elektronikus bizonyítékként történő hitelesített mentése. Az internetes kereskedelem ellenőrzése témában nagy összegű állatgyógyászati termékek próbavásárlására került sor. Mivel a készítmények jelölése nem felelt meg az előírásoknak és a termékek eredetét hitelt érdemlően nem tudták igazolni, a termékek megsemmisítésének elrendelésére került sor.

A holland élelmiszerbiztonsági hivatal bejelentését követően, fipronillal szennyezett tojások gyanúja kapcsán országos szűrőpróbaszerű kereskedelmi és tojótelepi mintavételezés után 2 telepen (3 tulajdonosnál) került sor ellenőrzésre. A tojások fipronil tartalma az állomány egy részében (három ólban) a határértéket ezerszeresen meghaladta. A tulajdonosok a 3 ólban lévő állományt leölték és arra illetékessel megsemmisítésre elszállították. Összesen 151,19 t baromfihulla és 42,73 t tojás került megsemmisítésre.

Ökológiai termelés

Az ökológiai termelést, feldolgozást, forgalmazást végző gazdasági szereplők ellenőrzését és a minősítő tanúsítvány kiadását a NÉBIH, mint élelmiszerlánc felügyeleti szerv, által elismert tanúsító szervezetek végzik. Hazánkban két ilyen szervezet működik, a Biokontroll Hungária Nonprofit Kft. és a Hungária Öko Garancia Kft.

Az ökológiai termelés ellenőrzése során 2017-ben összesen 4 531 db éves átfogó ellenőrzés történt, ezen felül további 716 ellenőrzés történt kockázatbecslés alapján. Összesen 341 db szankció kiszabására került sor.

2. Az ellenőrzések fontosabb adatai

2.1. Változások a főbb célok területén

A 1703/2013. (X.8.) Kormány határozat által elfogadott Élelmiszerlánc-biztonsági Stratégia 2013–2022 a következő 10 évre fogalmazza meg az élelmiszerláncsal kapcsolatos legfontosabb célokat és feladatokat. A Stratégia két fő célterülete a társadalmi tudásmenedzsment megszervezése és koordinálása az élelmiszerlánc mentén, valamint az állam hagyományos hatósági funkcióinak megerősítése, hatékonyságának fokozása. Ezeket a célkitűzéseket 4 stratégiai cél és 11 program bontja tovább.

Az Élelmiszerlánc-biztonsági Stratégia végrehajtásában a NÉBIH kiemelt szerepet játszik. Az ÉLBS és a NÉBIH hivatali célkitűzéseinek elérése a szervezeten belüli rendezett információáramlással, feladatok és felelősségek egyértelmű felosztásával teljesülhet. Azon célok, melyek a napi igazgatási feladatokon túlmutatnak, projektek keretében valósulhatnak meg leghatékonyabban.

A szakmai célokhoz kapcsolódóan az első kiemelt projektek 2014-ben indultak el, amelyek végrehajtása nem zárja ki újabb kiemelt projektek elindítását és megvalósítását a jövőben.

2.2. A kockázatbecsléssel kapcsolatos változások

A kockázatbecslési rendszer megújítása szorosan kapcsolódik a mintavételi és ellenőrzési rendszerhez, amelynek célja, hogy az ÉLBS-nek megfelelően, a társadalom életminőségét javítsa, a potenciális gazdasági károkat mérsékelje. Emellett külön célként jelenik meg, hogy a fogyasztók tájékoztatása révén javítsa a NÉBIH elfogadottságát a társadalomban, valamint csökkentse a szakmapolitikai kockázatokat. Ezáltal tulajdonképpen rövid és hosszú távú célokról egyaránt beszélhetünk. A két célrendszer nem vonható össze, egymást erősítve külön kell működtetni.

A jövőben elérendő élelmiszerbiztonsági célok megvalósítása a Stratégia 8. "Széles körű kockázatcsökkentés" programjából levezetve projektek formájában lehetséges. Ahhoz azonban, hogy mérhető, nyomon követhető célokat tudjunk kitűzni, valamint, hogy az egyes intézkedések erőforrás igényét is figyelembe tudjuk venni olyan módszer(ek) bevezetésére van szükség, amelyek képesek a felsorolt szempontokat egyszerre kezelni. Ilyen jellegű prioritásképzésre a klasszikus kockázatbecslési módszerek nem alkalmasak, de az ún. Egészségügyi technológiaértékelés (Health Technology Assessment - HTA) módszertana megfelelő lehet. Ennek bevezetése, a módszertan adaptálása, kidolgozása megkezdődött 2014-ben. A kockázatbecslési rendszer megújításához kapcsolódó tevékenységek tovább folytatódtak 2017-ben is.

A NÉBIH-ben 2016 júliusától indult el a Központi Monitoring Mintavételi Projekt (KöMMP), melynek alapvető célja, hogy a tervezett, illetve elrendelt mintavételek a megadott időre, a tervben meghatározott paramétereknek megfelelően kerüljenek kiválasztásra és kiértékelésük révén a lakosságot érő veszélyekről és hatásokról több információval rendelkezünk. A vizsgálatok központi kiértékelésével lehetővé válik a nem-megfelelőségek arányának figyelembevétele, mely által pontosítható a következő évi terv, így a kockázatalapú tervezés pontosabbá tehető.

A KöMMP a 2017-es monitoring év tekintetében több mint 22.000 termék mintavételét irányozta elő, melynek teljesülése közel 80%-os volt.

2.3. *Az ellenőrzések számának, gyakoriságának alakulása*

Az ellenőrzések túlnyomó része kockázat alapon történt, azonban egyes időszakokban, vállalkozói tevékenységtől és fogyasztói szokásoktól függően speciális ellenőrzéseket is végeztünk.

Az ellenőrzések száma nem változott számottevően az előző évhez képest. A 2017. évi ellenőrzések adatait a korábbi évek adataival összehasonlítva az [1. melléklet](#) mutatja be.

3. A megállapított hiányosságok elemzése

3.1. Általános trendek

Az ellenőrzések tekintetében a feltárt nem megfelelőségek száma 2016-hoz képest kismértékben emelkedett, így arányában is kisebb növekedés figyelhető meg (2016-ban 3,3%, 2017-ben 3,8%). A helyszínen vizsgált termékek esetében a tételek száma nagyobb mértékben, 17%-kal csökkent, míg a nem megfelelőségek száma kismértékben emelkedett, így a kifogásolt tételek aránya is nagyobb (2016-ban 3,4%, 2017-ben 4,3%).

A laboratóriumban vizsgált termékek esetében a vizsgálatok és a nem megfelelőségek száma sem változott számottevően. A laboratóriumi vizsgálatok esetében gyakran előfordul, hogy egy mintából több vizsgálat kerül végrehajtásra, így a vizsgált tételek számát nem lehet összesíteni.

3.2. A hiányosságok főbb típusai

A hatóság által feltárt hiányosságok továbbra is leginkább adminisztratív jellegűek, de strukturális, technológiai és általános higiéniai hibák is előfordulnak. Továbbra is gyakoriak a fogyaszthatósági és minőség megőrzési idővel, illetve a címkézéssel, jelöléssel kapcsolatos hibák. A termék vizsgálatok elsősorban mikrobiológiai, érzékszervi és minőségi (analitikai, beleértve az adalékanyag), követelményeknek való nem megfelelőségeket tártak fel.

3.3. A hiányosságok okai

A legjellemzőbb hiba okokat tekintve nem történt jelentős változás az előző évben tapasztaltakhoz viszonyítva. Az élelmiszer-vállalkozók számára a nyomkövethetőség biztosítása az élelmiszerlánc minden szakaszában kötelező, amelyet azonban gyakran nem sikerül garantálniuk. A figyelmeztetések nagy számának továbbra is oka a partnerek nem megfelelő adminisztrációs fegyelme és különböző dokumentációs hiányosságok.

Több szakterület esetében is jellemző hibának számítanak a higiéniai és a minőségirányítással kapcsolatos hiányosságok, például takarítatlanság, nem megfelelő tárolási feltételek, nem megfelelő HACCP rendszerek, nem megfelelő személyi higiénia. Kisebb mértékben, de a szükséges engedélyek, azonosítók hiánya is problémaként merülhet fel.

Nehéz az élelmiszerlánc teljes hosszát lefedően röviden összefoglalni az elmúlt év eredményeit, hiszen a felügyelt szektorok, az ellenőrzések jogi háttere, a vállalkozók terhei, jogkövetése, a hatósággal való együttműködése szakterületenként eltérő. Így az ellenőrzések eredményeinek korábbi évekhez viszonyított elemzését az alábbiakban szakterületenként közöljük.

Talajvédelem

A 2017. évben a szűk értelemben vett talajvédelmi hatósági munkához kapcsolódó ellenőrzésszám jelentősen emelkedett a 2016. évhez képest. A termésművelő anyagok ellenőrzési száma szintén a tavalyi szinten maradt. A 2017-ben tapasztalt nem megfelelőségek száma is növekedést mutat a 2016. évi ellenőrzéseken tapasztaltakhoz képest.

Általánosságban megállapítható, hogy 2017-ben az előző évhez képest a teljes szakterületre vonatkozó kötelezések száma jelentősebben, és kisebb mértékben a bírságok száma is

növekedett, de az ellenőrzésszámhoz viszonyított arányuk csak kisebb mértékben tér el a 2016-os arányoktól.

A kiszabott bírságok összege szintén emelkedett (2016-ban 12 millió forint, 2017-ben közel 23 millió forint), amelyek megoszlása követi a 2016-os arányokat.

Növényegészségügy

A vizsgálatköteles export és importtermékek ellenőrzésszáma az előző évihez képest nem mutat jelentős változást, ahogy a szaporítóanyag termeléssel és forgalmazással foglalkozó kis és nagykereskedők ellenőrzéseinek száma is közel azonos a 2016. évi értékekkel.

A helyszínen vizsgált tételek száma csökkent, a laboratóriumi vizsgálatok száma emelkedett. A fertőzött minták száma a szaporítóanyag előállítók esetében jelentősen megemelkedett a tavalyi értékhez képest. Összességében a nem-megfelelőségek és a tevékenység korlátozások száma az előző évhez viszonyítva jelentősebb emelkedést mutat, ugyanakkor mindössze egy esetben került sor egy kisebb összegű bírság kiszabására.

Növényvédelem

A termelők körében elvégzett hatósági ellenőrzések száma és a feltárt szabálytalanságok száma is csökkent. 2017-ben a termelők esetében kevesebb növényvédelmi bírság lett kiszabva az előző évhez képest.

A lakossági bejelentések kivizsgálása érdekében lefolytatott termelői ellenőrzések száma alig tér el a 2016. évi ellenőrzésszámtól, azonban a nem megfelelések és a bírságok száma, illetve a kiszabott bírságok összege is jelentősebb növekedést mutat az előző évihez képest. Mindkét évről általánosságban elmondható, hogy a növényvédő-szer gyártók és kisserelők tevékenységüket a – jelenleg kissé hiányos – jogszabályi előírásoknak megfelelően végzik, hiszen szabálytalanságot csak elvétve találnak a növényvédelmi felügyelők.

A növényvédő szerek forgalmazásának hatósági ellenőrzése során a feltárt szabálytalanságok és figyelmeztetések száma is emelkedett, a bírságok száma azonban csökkent. Ennek ellenére 2017-ben a növényvédőszer-forgalmazók esetében a kiszabott bírságok összege jóval meghaladja a 2016-os értéket. A bírságok meghatározó részét a kis- és nagykereskedők fizették.

A 2017-es évben a növényvédő szerek vizuális vizsgálatának száma kismértékben csökkent, de a nem megfelelt tételek aránya nőtt.

Az ellenőrzések tapasztalatai alapján a parlagfüves területek ellenőrzése során 2017-ben a nem-megfelelések aránya nem változott, de a kiszabott növényvédelmi bírság mértéke kismértékben megemelkedett 2016-hoz képest.

Növényi termék ellenőrzés

A belföldi forgalmazóknál végzett zöldség-gyümölcs ellenőrzésben vizsgált tételek száma évek óta közel azonos, 2016-hoz képest kismértékben emelkedett. A helyszínen vizsgált tételek esetében a kifogások aránya jelentősen csökkent. Bár a figyelmeztetések száma számottevően megemelkedett, a bírságok száma és a kiszabott bírságok összege is jóval alacsonyabb az előző évihez képest (2016: 78 millió forint, 2017: 47 millió forint). A jogszabálysértések háttérében 2017-ben is jellemzően a nyomunkkövethetőség megsértése és az áru ismeretlen eredete állt.

Növényi szaporítóanyag felügyelet

2017-ben a vetőmag ellenőrzések számában emelkedés figyelhető meg, a laborban vizsgált tételek száma némileg elmarad az előző évi vizsgálati számtól. Az ellenőrzések során feltárt nem megfelelések száma jelentősen csökkent.

A növényi szaporítóanyag ellenőrzés esetében általánosságban megállapítható, hogy az ágazat szereplőire összességében továbbra is a jogkövető magatartás jellemző.

Állatgyógyászati készítmények

2017-ben kevesebb ellenőrzésre került sor, mint a megelőző években. Az ellenőrzések eredményeit az előző évek tapasztalataival összevetve megállapítható, hogy a 2017-ben feltárt gyártóhelyi és forgalmazási tevékenységet érintő nem megfelelőségek aránya kismértékben emelkedett. A figyelmeztetések aránya emelkedett, és bár kevesebb bírságot szabtak ki, 2017-ben 12 alkalommal tevékenységkorlátozásra is sor került.

Állategészségügy és állatvédelem

A 2017. év során a hatóság által megállapított és felderített állatvédelmi nem-megfelelések és figyelmeztetések száma és aránya emelkedett. Bár kevesebb bírság került kiszabásra, azok összértéke közel kétszerese az előző évben kiszabott bírságok összegének.

Az egyes állatfajokra vonatkozó állat-egészségügyi ellenőrzések száma, a feltárt nem-megfelelések és a hatósági intézkedések arányaiban követi az elmúlt évi tendenciát. Új exportcélpontok között szerepel Katar, Nepál, Uganda, Ghána és Szaúd-Arábia.

Az állati melléktermékekhez kapcsolódó gazdálkodói ellenőrzések, a nem-megfelelések és figyelmeztetések száma csökkenést mutat az előző évi adatokhoz képest.

Élelmiszer- és Takarmánybiztonság

Az élelmiszerlánc-felügyeleti ellenőrzések száma és az ellenőrzések során feltárt nem megfelelések száma stagnált, a figyelmeztetések száma nőtt, a kiszabott bírságok száma és összege azonban számottevően csökkent. 2017-ben több alkalommal került sor tevékenységkorlátozásra, mint a megelőző év során. Az ellenőrzött élelmiszer- és takarmánytételék kifogásolási aránya is kis mértékben növekedett (élelmiszereknél 2016-ban 4,4%, 2017-ben 5,3%).

A létesítmények ellenőrzése során leggyakrabban higiéniai vagy nyomonkövetéssel kapcsolatos hiányosságokat állapított meg a hatóság.

A termékvizsgálatok kapcsán, elemezve a jelentősebb hiba okokat, a leggyakoribb hiba a tavalyi évhez hasonlóan a lejárt fogyaszthatósági idővel vagy lejárt minőség-megőrzési idővel való forgalmazás jogsértése volt. Ezt követte a nyomonkövetési hiba, a harmadik helyen pedig a jelölési kifogások álltak.

A laboratóriumi vizsgálatok kapcsán a 2017-es évben az érzékszervi hibákat követték a mikrobiológiai kifogások és a minőségi (analitikai, beleértve az adalékanyagokat) követelményeknek való nem megfelelőségek miatti intézkedések, valamint az élelmiszerbiztonsági hiba megsértésével (például kémiai-biztonsági, reziduum-toxikológiai stb. paraméterek) kapcsolatos nem megfelelőségek is előfordultak, azonban ezeknek a kifogásoknak a száma jóval alacsonyabb volt.

A hatósági takarmány-létesítmény ellenőrzések során feltárt nem megfelelőségek száma nem változott az elmúlt évhez képest, ugyanakkor nagyobb számú és összegű bírság került

kiszabásra. A takarmányok laboratóriumi vizsgálatán alapuló ellenőrzések során feltárt hibák jellemzően minőségi problémák voltak. A kifogásolási arány a tavalyi értékhez képest jelentős növekedést mutatott a helyszínen vizsgált tételek esetében, ugyanakkor a laborban vizsgált tételek esetében kevesebb nem-megfelelést detektáltak.

Borászati termékek és alkoholos italok

A borászati termékek és az egyéb alkoholos italok ellenőrzése során a felügyelők 2 519 db hivatalos mintát vettek, ami kis mértékben alacsonyabb, mint a 2016-os érték. A kifogásolási arány jelentősen csökkent. (2016: 12,9%, 2017: 7,7%). Az összes megvizsgált minták száma közel egyezést mutat az előző évhez képest.

A borászati hatóság által kiadott forgalomba hozatali engedélyek száma 2012 óta folyamatosan emelkedik, 2016-hoz képest újabb 2%-kal nőtt.

A forgalomba hozatali engedélyezés során megállapított kifogásolási arány az összes engedélyezési minta 4,5%-át tette ki. A forgalomba hozott termékek ellenőrzése során feltárt kifogások száma az összes ellenőrzés számhoz viszonyítva megegyezik a 2016. év hasonló adatával. A kiadott minőségi tanúsítványok száma 15%-os növekedést mutat.

Kiemelt ellenőrzések

A 2016-2017. évekre vonatkoztatva megállapítható, hogy a Kiemelt Ügyek Igazgatósága kevesebb számú ellenőrzést végzett el, és a feltárt nem megfelelések, a figyelmeztetések és a kiszabott bírságok száma is csökkent. A bírságok összege felére csökkent a 2016-os értékhez viszonyítva.

A korábbi évekhez hasonlóan, 2017-ben is nyomkövetési illetve élelmiszer-higiéniai hiányosságok kerültek legnagyobb számban azonosításra.

Az élelmiszergyártó vállalkozások körében tendencia lejárt minőségmegőrzési idejű alapanyagok, illetve nagy mennyiségű jelöletlen, ismeretlen eredetű alapanyagok feldolgozása.

A kistermelőknél végzett nyomon követési ellenőrzések keretében megállapításra került, hogy a kistermelői tevékenységet szabályozó és korlátozó mennyiségi nagyságrendet rendre átlépik a kistermelők, illetve a vonatkozó értékesítési területi korlátozásokat is megsértik.

2017-ben több vendéglátóipari egységben a higiéniai és műszaki állapotok nem feleltek meg a jogszabályi előírásoknak

Ökológiai termelés

A Biokontroll Hungária Nonprofit Kft. ellenőrzési eredményei alapján 2017-ben a nem megfelelések száma az előző évhez képest jelentősen, közel duplájára nőtt. Mezőgazdasági termelők esetében jellemző szabálytalanságok a tanúsítást befolyásoló dokumentációs hiányosság, a párhuzamos gazdálkodás előírásainak megsértése és a tanúsítást befolyásoló hiánypótlás elmulasztása volt.

A Hungária Öko Garancia Kft. ellenőrzései alapján megállapítható, hogy a 2016-os évhez viszonyítva több intézkedési szankció került kiszabásra. A leggyakoribb szankció a hiányzó dokumentumok felszólítására vonatkozó felszólítás volt.

A tanúsító szervezetek 2017. évi munkájáról szóló részletesebb beszámoló és a kapcsolódó adatok a [3.](#) és [4. mellékletben](#) találhatóak.

4. A nem megfelelések esetén hozott intézkedések.

A 2017. év főbb adatait a korábbi évek adataival összehasonlítva [\(2. melléklet\)](#) elmondható, hogy a 2016-os adatokhoz képest a figyelmeztetések és tevékenységkorlátozások a száma emelkedett, a kiszabott bírságok száma ugyanakkor csökkenést mutat.

5. Felülvizsgálati rendszer

5.1. A felülvizsgálatok száma és vizsgált szektorok

A NÉBIH rendszeresen felülvizsgálja az illetékes hatósági feladatok végrehajtását:

- „Audit”: a NÉBIH Rendszerszervezési és Felügyeleti Igazgatóság Szakmai Felügyeleti Osztálya (ReFI SzFO) által az élelmiszerlánc-felügyeleti, az abban közreműködő valamint az agrárigazgatási szerveknél végzett vizsgálatok; amelyek rendszeraudit, folyamat, illetve szabálybetartási auditok formájában valósulnak meg. Az auditok során a vizsgált terület jogszabályoknak való megfelelését, hatékonyságát, illetve az Élelmiszerlánc-biztonsági Stratégiai 2013-2022 célkitűzések eléréséhez való alkalmasságát vizsgálják. Az auditok tervezése kockázatértékelés alapján történik.
- „Szakmai ellenőrzés”: A Miniszterelnökség felülvizsgálati rendszerében a NÉBIH szakmai igazgatóságai által a területi szerveknél végzett szakszerűségi és törvényességi vizsgálatok.

A NÉBIH audit rendszere 2013. december 9-étől tanúsított, 2017-től az MSZ EN ISO 9001:2015 szabvány szerint - az ISO 19011:2011 Útmutató irányelveinek figyelembe vételével. Az auditokkal évente vizsgálják az ökológiai tanúsító szervek tevékenységét és 5 év alatt felülvizsgálatra kerül valamennyi élelmiszerlánc-felügyeleti hatósági feladat is a központi, a megyei és a járási hatósági szinteken.

A NÉBIH szakmai ellenőrzéseinek lefolytatása 2016. január 1. óta a Miniszterelnökség ellenőrzési terve alapján, az általa kiadott Útmutató szerint történik, átfogó, illetve téma-, cél és utóellenőrzések formájában.

Auditok és szakmai ellenőrzések száma, teljesülése

A 2017-ben tervezett 82 felülvizsgálatból 49 zajlott le, 32 elmaradt. A 2017. évre tervezett 7 auditból 6, míg 75 szakmai ellenőrzésből 43 valósult meg. Szakmai ellenőrzésekkel az ország teljes területét sikerült 2017-ben vizsgálni. A különböző szakterületeken és témakörökben lefolytatott auditok 6 megyét érintettek, amely során 38 hatósági és 7 egyéb folyamat felülvizsgálata történt meg.

Felülvizsgálat típusa	Felülvizsgálat száma (db)	Szakterület	Felülvizsgálatot végző szervezeti egység
Audit	6	-	Rendszerszervezési és Felügyeleti Igazgatóság
Szakmai téma, cél és utóellenőrzés	3	állategészségügy, állatvédelem	Állategészségügyi és Állatvédelmi Igazgatóság
	4	állattenyésztés	Állattenyésztési Igazgatóság
	4	állatgyógyászati termékek	Állatgyógyászati Termékek Igazgatósága
	3	élelmiszer	Borászati és Alkoholos Italok Igazgatóság

	7	élelmiszer, takarmány	Élelmiszer- és Takarmánybiztonsági Igazgatóság
	7	erdészet	Erdészeti Igazgatóság
	15	növény, talaj	Növény-, Talaj- és Agrárkörnyezet-védelmi Igazgatóság; Növénytermesztési és Kertészeti Igazgatóság
Összesen szakmai ellenőrzés	43		-
Mindösszesen (audit+szakmai)	49		-

5.2. A 2017. évi auditok eredményei

Rendszerelemzés a hatósági folyamatok elektronizáltsági fokának feltérképezése érdekében

A növény-egészségügy, a növényvédelem és a növényi termék ellenőrzés szakterület hatósági folyamatainak és a hatósági eljárások elektronizáltsági fokának megállapítására került sor dokumentációs auditok keretében. Az auditok során összesen 28 hatósági eljárás elemzése történt meg.

A hatósági eljárások értékelése hatfokozatú skálán zajlott, attól függően, hogy mennyire elektronizált az adott folyamat. A hatósági folyamatok elektronizáltsági szintje rendkívül alacsony. A szakmai munkát többféle elektronikus szakrendszer támogatja. Ezek a rendszerek a hatóság belső folyamatainak támogatása mellett az ügyfelek elektronikus tevékenységeit is kiszolgálják. A szakrendszerek ügyfélkapuval való összeköttetése azonban hiányzik.

Öko gazdálkodók ellenőrzését és tanúsítását végző tanúsító szervezetek éves felülvizsgálata (2 audit)

Hazánkban az ökológiai tanúsítást változatlanul a Hungária ÖKO Garancia Kft., illetve a Biokontroll Hungária Nonprofit Kft. végzi, új szereplő nem kérelmezte elismerését. 2017-ben kizárólag irodai audit keretében került sor az ökológiai gazdálkodás ellenőrzésért és tanúsításáért felelős szervezetek felülvizsgálatára. Az éves auditok a delegált hatósági feladatok elvégzéséhez szükséges követelmények teljesülését vizsgálják.

Mindkét szervezet a MSZ EN ISO 17065: 2013 szabvány előírásai betartásával, akkreditáltan működik. Az audit igazolta, hogy a szervezetek rendelkeznek az átruházott hatósági feladatok ellátásához szükséges működési feltételekkel. 2017 során a tanúsítók további fejlesztéseket hajtottak végre az ellenőrzési és tanúsítási eljárás kezelését végző informatikai rendszereikben. Mára a szemlejegyzőkönyvek, a jelentések, tanúsítványok és szankciók kezelése teljesen elektronizáltan működik.

A tanúsító szervezetek valamennyi szerződött partnerük éves teljes körű szemléjét elvégezték, illetve kockázatbecslés alapján kiegészítő ellenőrzéseket és mintavételeket is végeztek. Egyik tanúsítónál a kockázatbecslési eljárás pontosítására, a másik tanúsítónál a minőségirányítási dokumentumok módosítására tett javaslatot az audit csoport. Az ellenőrzést végző személyzet rendelkezik a 34/2013. (V. 14.) VM rendeletben előírt végzettséggel. A szükséges ismereteket évente kötelező képzések formájában frissítik. Az ellenőrzések objektivitása érdekében az ellenőrök rotációjáról gondoskodnak. A szervezet és a személyek szintjén is gondoskodnak a pártatlan működésről.

Az audit eredményei alapján általánosságban megállapítható, hogy a delegált hatósági feladatot ellátó tanúsító szervezetek teljesítik a delegáció követelményeit.

Az Élelmiszerlánc-biztonsági Centrum Nonprofit Kft. szakmai folyamatainak és irányítási rendszerének vizsgálata

Irodai audit és dokumentáció ellenőrzés módszerével vizsgálták Élelmiszerlánc-biztonsági Centrum Nonprofit Kft.-nél (ÉLBC Kft.) végzett szakmai feladatokat és azok irányítását. Az audit célja az volt, hogy megállapítsák, az Élelmiszerlánc-biztonsági Centrum Nonprofit Kft. (ÉLBC Kft.) által végzett feladatok szervezése és végrehajtása megfelelő-e ahhoz, hogy a NÉBIH hatósági feladatainak támogatása során a lehető legmagasabb szinten teljesítse a 882/2004/EK rendelet követelményeit, és egyéb vonatkozó jogszabályi előírásokat.

A NÉBIH a Kft-t alapítói határozatokkal irányítja, működésének felügyeletét a Felügyelő Bizottság útján látja el, az ellátandó feladatokat együttműködési megállapodásokban, szerződésekben rögzíti. Ezen feladatokat a Kft. részére átadott NÉBIH eljárásrendek részletezik, vagy értekezleteken adják át.

Az ÉLBC Kft. megalakulása óta jelentősen megsokasodtak az élelmiszerlánc-felügyeleti feladatok. Az audit idején 23 szakmai folyamat került azonosításra, melyek kapcsán a Kft. és a NÉBIH napi szinten szorosan együttműködik.

A Kft által elvégzendő szakmai folyamatokat, személyzetének képzését és a felvétel során való közreműködést a NÉBIH szakmai igazgatóságai irányítják és ellenőrzik. A feladatok végrehajtásának részleteit tartalmazó eljárások általában NÉBIH eljárások átírásával, bővítésével készültek, rendszerint frissítik őket.

A Kft által végzett ellenőrzéshez kapcsolódó feladatok végrehajtását a NÉBIH rendszeresen ellenőrzi, azok eredményeit felhasználja a hatósági erőforrások hatékonyabb elosztásához, valamint az élelmiszerlánc szereplőkről rendelkezésre álló adatok mennyiségének bővítésére.

Az audit eredményei alapján az egyes szakmai folyamatok koordinációja megfelelő, azonban ezek összehangolása a Kft. személyzetének megfelelő irányítása érdekében még nem kellően hatékony.

A növény-egészségügyi felderítési rendszer hatékonyságának felülvizsgálata

Az audit csoport witness audit és dokumentáció ellenőrzés keretében vizsgálta a növény-egészségügyi felderítési rendszer hatékonyságát. A járási hivatalok által vető- és/vagy áruburgonya állományokban különböző burgonya károsítókra végzett felderítések, valamint *Xylella fastidiosa* károsítóra vonatkozó felderítés végrehajtását vizsgálták, 3 megyében, összesen 5 burgonya tábla és 3 kertészet, árua megtekintésével.

A felderítés célja, hogy információt szolgáltasson az ország növény-egészségügyi státuszáról, amely alapján az adott károsítótól való mentesség megállapítható.

A megvizsgált megyékben szerzett tapasztalatok alapján elmondható, hogy a felderítéssel kapcsolatos feladatok végrehajtása nem egységesen történik. A túl hosszú utasítási lánc és a megyei szakmai koordináció különbségei miatt a felügyelők rendelkezésére álló információk nem mindig naprakészek. A felderítési rendszer jelenlegi működése a felügyelők személyes hozzáállásán és szakmai tudásán alapul.

A növényvédő szer forgalmazás ellenőrzése végrehajtásának és hatékonyságának felülvizsgálata

Az audit csoport witness audit és dokumentáció ellenőrzés keretében vizsgálta a járási hivatalok által végrehajtott növényvédő szer forgalmazási tevékenység hatósági ellenőrzésének hatékonyságát. 3 megyében összesen 6 nagykereskedelmi és/vagy kiskereskedelmi létesítményben történt felülvizsgálat.

A növényvédő szer kereskedelmi létesítmények ellenőrzéséhez kiadott hatósági ellenőrzési jegyzőkönyvet minden vizsgált járási hivatal kisebb mértékben megváltoztatta, ezért az ellenőrzések összehasonlíthatósága nem teljes mértékben valósul meg. Néhány járási hivatalnál a helyszíni ellenőrök a növényvédő szerek engedélykiratainak és címketerveit nem aktuális online listából ellenőrzik, ami nem támogatja helyszíni ellenőrzések hatékony kivitelezését. A növényvédő szerek nyomon követésének ellenőrzését a járási hivatalok többségében nem teljes körűen végezték.

Az audit megállapításai alapján javaslat született az ellenőrzések szakmai színvonalát és összehangolását segítő eljárásrend frissítésére és az ellenőrök technikai felszereltségének javítására.

A 2017-ben auditált hatósági ellenőrzési rendszerek általános megfelelése

2017. év során az ökológiai ellenőrzési és tanúsítási tevékenységet valamint a növény-egészségügyi, növényvédelmi hatósági tevékenységeket vizsgálták felül a NÉBIH auditorai.

Az ökológiai gazdálkodók ellenőrzését az élelmiszerlánc-felügyeleti hatóság 2 ellenőrző szervezetre átruházta, melyek működését évente ellenőrzi. Az éves auditokon bebizonyosodott, hogy teljesülnek a delegálás feltételei, az elismerő határozat felfüggesztésére okot adó körülmény nem merült fel. A gazdálkodás, vagy a termékek nem megfelelése esetén a gazdálkodóval szemben szankciót szabnak ki, ezek végrehajtását nyomon követik.

A növény-egészségügyi és növényvédelmi hatósági tevékenység auditjának eredményei alapján látható, hogy a hatósági folyamatok még főként hagyományos ügyintézés útján zajlanak, az elektronizáltság foka alacsony. A növényvédelmi hatósági tevékenység megyei jogú járások szintjén zajlik, a személyi feltételek megfelelőek, azonban az ellenőrzés hatékonyságának növeléséhez még mobileszközökre, szakrendszer fejlesztésre van szükség. Az informatikai fejlesztés folyamatban van, ami ezen a szakterületen is megfelelő kockázatalapú ellenőrzés tervezést és egységes központi adatbázis meglétét fogja eredményezni.

5.3. Az auditok alapján elrendelt intézkedések

Az auditokat követően az ellenőrzött hatóság intézkedési tervet készít, melyet az auditáló szerv hagy jóvá. Az intézkedési terv végrehajtását az auditáló szerv követi, ellenőrzi. A 2017. évben befejezett auditok intézkedési terveiben megfogalmazott feladatokat a megjelölt

határidőig két intézkedés kivételével az auditált szervezeti egységek végrehajtották. A két fennmaradt intézkedésre új határidő kijelölése történt meg.

Év	Intézkedések száma (db)				
	intézkedési tervben meghatározott	végrehajtott	nem végrehajtott	folyamatosan teljesítendő	a teljesítési határidő még nem járt le
2016.	53	33	2	17	0
2017.	5	0	0	0	5

6 Források

6.1 Működési források

Az élelmiszerláncról és hatósági felügyeletéről szóló 2008. évi XLVI. törvény (továbbiakban: Éltv.) 47/B. §-a 2012-ben bevezette a felügyeleti díjat és előírta a felhasználásáról szóló beszámoló készítését.

A 2017. évi költségvetési évben a befolyt felügyeleti díj összege összesen 12,79 milliárd Ft volt, melyből a NÉBIH által koordinált, fejlesztésre fordítandó 10%-os keret 1,28 milliárd Ft. A befolyt felügyeleti díj összege 8,8%-kal meghaladja a 2016. évi összeget. A befolyt felügyeleti díj összege 2017-ben is teljes mértékig az élelmiszerlánc-felügyelet tevékenységeire került felhasználásra. A fejlesztési keretből az elszámolás alapján felhalmozási típusú beszerzések, fejlesztések valósultak meg.

A kormányhivatalok számára 2017-ben ún. megosztott közhatalmi bevételként 6,76 milliárd Ft került átutalásra. A NÉBIH-et megillető felügyeleti díj bevétel 5,88 milliárd Ft. A kormányhivatalokat megillető felügyeleti díj bevételből 319 millió Ft az év végi számviteli zárást követően már 2018-ban került az új, jogszabályban foglalt határidők szerint átutalásra.

6.2 Személyzeti adatok

A NÉBIH 2017. évi személyzeti adatai a következő táblázatban találhatóak. A létszámok kiszámításához csak a 882/2004/EK rendelet hatálya alá tartozó tevékenységeket végző szakmai és horizontális igazgatóságok állományadatait vettük figyelembe.

Szint	Igazgatás	Laboratórium
Központi szint	364	380
Összesen	744	

6.3 Laboratóriumi hálózat és Nemzeti Referencia Laboratóriumok

A NÉBIH Élelmiszer- és Takarmánybiztonsági Igazgatósága 2017-ben 4 központi referencia laboratóriumot (NRL), és további 7 regionális laboratóriumot működtet. A Növény-, Talaj- és Agrár-környezetvédelmi Igazgatóság 6 központi és 6 regionális laboratórium munkáját felügyeli, az Állategészségügyi Diagnosztikai Igazgatóság 1 központi és 2 területi laboratóriumot felügyel, az Állatgyógyászati Termékek Igazgatósága 2 laboratóriumot működtet, az Állattenyésztési Igazgatóság, a Borászati és Alkoholos Itatok Igazgatósága és a Növénytermesztési és Kertészeti igazgatóság pedig 1-1 laboratóriumot felügyelnek. A laboratóriumok ISO 17025 szerint akkreditáltak.

7 A hatósági munka hatékonyságát javító intézkedések

7.1 Az ITNET-ben történt változások

Az ITNET a 2010-től 2014-ig terjedő időszakban stratégiai dokumentumként az élelmiszerlánc-felügyeleti szervek fejlesztésére is kiterjedt. 2013-ban az ITNET-et érintő legfontosabb változás az Élelmiszerlánc-biztonsági Stratégia elfogadása, valamint a mintavételi – termékellenőrzési rendszer átalakítása volt. Az 1703/2013-as Kormányhatározattal elfogadásra került a többéves előkészítő munka eredményeként létrejött Élelmiszerlánc-biztonsági Stratégia 2013–2022, amely az élelmiszerláncsal kapcsolatos legfontosabb célokat és feladatokat fogalmazza meg.

Az Élelmiszerlánc-biztonsági Stratégia végrehajtásában a NÉBIH kiemelt szerepet játszik. Az ÉLBS és a NÉBIH hivatali célkitűzéseinek elérése a szervezeten belüli rendezett információáramlással, feladatok és felelőségek egyértelmű felosztásával teljesülhet. Azon célok, melyek a napi igazgatási feladatokon túlmutatnak, projektek keretében valósulhatnak meg leghatékonyabban.

A Stratégiai céllebontás eredményeként számos projektötlet merült fel. Az élelmiszerlánc kockázatok, az elérhető erőforrások, továbbá a társadalmi és vezetői elvárások figyelembe vételével meghatározásra kerültek azon projektek, melyeket részletesebb projektkoncepció készítésre jelöltek és végrehajtásuk prioritást élvezett.

Ebből kifolyólag az ITNET célrendszere ezt követően főként szakmai célokat fogalmaz meg, amelyek az Élelmiszerlánc-biztonsági Stratégia céllebontásával kerülnek meghatározásra. A jelenleg érvényes szakmai célokat az Élelmiszerlánc-biztonsági Stratégia tartalmazza.

7.2 Szabályozási változások

2017. évben mintegy 104 szakmai jogszabály került kiadásra, valamint 35 új jogszabály és utasítás szabályozza a hatósági feladatellátást. A jogszabályok jegyzéke az [5. mellékletben](#) található.

7.3 Szervezeti változások

Az élelmiszerlánc-felügyeleti feladatok ellátását tekintve 2017-ben is több változás történt, amely a helyi, területi és központi illetékes hatóságok szerepét és feladatait is befolyásolta. 2017. január 1-jén lépett életbe a 383/2016. (XII. 2.) Korm. rendelet, amely egyes földművelésügyi hatósági és igazgatási feladatokat és a hozzájuk tartozó feladat- és hatásköröket a Nemzeti Élelmiszerlánc-biztonsági Hivaltól a Földművelésügyi Minisztériumhoz, a Pest Megyei Kormányhivatalhoz, illetve a megyei kormányhivatalokhoz helyezte át. A Kormányrendelet élelmiszerlánc-felügyeleti szervként az élelmiszerlánc-felügyeletért felelős minisztert, az országos főállatorvost, a NÉBIH-et, a Pest megyei Kormányhivalt, az adott hatáskörben eljáró megyei kormányhivatalokat és a járási hivatalokat, továbbá a jegyzőt jelölte meg.

7.4 Informatikai rendszerek

Az Éltv. 38/A§ (1) alapján a NÉBIH létrehozta és működteti a teljes vertikumot átfogó Élelmiszerlánc-felügyeleti Rendszert (FELIR), melynek kialakításával megvalósult az egységes információmenedzsment.

A FELIR projektre alapozva 2015-ben összeállításra került az Intelligens Élelmiszerlánc-biztonsági Elemző Rendszer (INTEL) projekt szakmai koncepciója. A projekt megvalósítása 2016. februárban vette kezdetét. 2017 során az INTEL egyes rendszereinek vonatkozásában már részletes tervezési, fejlesztési és tesztelési feladatokra is sor került. A projekt legfőbb célja egy, az egész élelmiszerláncban koherensen végigvonuló korszerű kockázatelemzési rendszer kialakítása és alkalmazása. A meglévő rendszerek optimalizálása, korszerűsítése, továbbfejlesztése révén több adat kerül az elemző rendszerbe, egyúttal megtörténik a kapcsolódó hivatali feladatok ellátásának egyszerűsítése, valamint ügyfél oldali folyamatok elektronizálása. A projekt várhatóan 2018. novemberben fejeződik be.

A NÉBIH 2017 tavaszán 241 millió Ft vissza nem térítendő európai uniós támogatást nyert a Magyar Halgazdálkodási Operatív Program keretében a Halgazdálkodási Tevékenységek Ellenőrzését Támogató Kiemelt Projekt végrehajtására, mely tovább erősíti a NÉBIH eszköztárát az illegális tevékenységet végzők kiszűréséhez.

7.5 Képzés

A személyzet megfelelő tudása, képzettsége érdekében az NÉBIH szakmai képzéseket szervez, melyeket javarészt a „képzők képzése” (train-the-trainers) és e-learning rendszerben végez. A képzéseket központilag koordináljuk az éves operatív tervek keretében. A képzési igények felmérése az audit vizsgálatok, élő képzések és az e-learning kurzusok eredményeinek értékelésével történik. A képzések hatékonyságát elégedettségi kérdőívvel és az e-learning esetében kötelező zárótesztrel mérjük, valamint az audit vizsgálatok visszajelzései is információt szolgáltatnak.

A NÉBIH az ellenőrzést végző megyei hatósági munkatársak, jogalkalmazó szakembereket részére ún. regionális képzéseket szervez, melyeken részletes szakmai információ átadással hívja fel a figyelmet az aktuális élelmiszerlánc-biztonsággal összefüggő feladatokra, problémákra.

8 A vállalkozók teljesítményének javítását célzó intézkedések

8.1 Képzési programok

A NÉBIH több képzést szervezett a vállalkozóknak, a főbb területek a következők voltak: helyes joggyakorlat, változások a jogszabályi előírásokban, állatjólét, harmadik országbeli piacokra való szállítás speciális szabályai, kistermelői tevékenység szabályozása, élelmiszerlánc-biztonság és nyomonkövethetőség, stb..

8.2 Jó Higiéniai Gyakorlat útmutatók

2017-ben kiadásra került az Útmutató a kistermelői élelmiszer-előállítás és értékesítés jó higiéniai gyakorlatához.

1. Melléklet

Ellenőrzési adatok 2015-2017.

Szakterület	Ellenőrzések száma			Nem megfelelések száma		
	2015	2016	2017	2015	2016	2017
Talajvédelem	1 317	2 057	4 087	375	298	739
Növényegészségügy	23 885	24 106	25 838	79	47	98
Növényvédelem	8 246	9 367	9 078	2 044	2 610	3 118
Növényi termék ellenőrzés	16 744	19 509	21 549	1 105	1 147	1 389
Növényi szaporítóanyag felügyelet	80 116	95 311	106 486	84	68	33
Takarmánybiztonsági ellenőrzések	1 304	1 171	1 120	94	64	68
Állatgyógyászati termék	72	67	44	36	25	18
Állategészségügy	28 670	71 633	48 454	48	103	354
Állatvédelem	19 964	18 078	15 706	169	186	210
Állati eredetű melléktermék	1 862	1 941	1 218	11	17	8
Élelmiszer előállítás	16 533	13 728	13 419	960	1 179	870
Élelmiszer forgalmazás	24 466	26 046	26 279	1 623	2 371	2 633
Étkeztetés-Vendéglátás	21 278	20 323	20 813	1 675	1 859	1 636
Első betárolási helyen végzett ellenőrzés	4 198	4 174	4 523	22	101	231
Élelmiszer termékek ellenőrzése	-	-	-	-	-	0
Borászati termékek és alkoholos italok	3 639	4 187	3 940	252	368	342
Növényi eredetű termék import	1 278	4 950	5 341	0	1	1
Élőállat behozatal ellenőrzése	6 562	8 369	6 934	18	22	7
Kiemelt ellenőrzések	703	705	597	303	316	233
Összesen	260 837	325 722	315 426	8 898	10 782	11 988

Szakterület	Helyszínen vizsgált tétel			Nem megfelelt tétel			Laborban vizsgált tétel			Nem megfelelt tétel		
	2015	2016	2017	2015	2016	2017	2015	2016	2017	2015	2016	2017
Talajvédelem	1 558	1 795	1 253	49	65	103	350	297	289	71	55	37
Növényegészségügy	19 309	19 573	15 735	1 962	233	1 145	16 941	16 290	20 192	1 524	581	929
Növényvédelem	39 855	55 178	50 276	415	850	880	2 115	2 286	2 630	26	32	28
Növényi termék ellenőrzés	16 744	19 386	21 549	391	1 014	711	0	0	0	0	0	0
Növényi szaporítóanyag felügyelet	31 602	20 182	18 889	32	30	20	26 024	13 643	13 320	32	23	14
Takarmánybiztonsági ellenőrzések	2 732	2 447	2 548	10	97	231	2 685	2 820	2 891	77	147	85
Állatgyógyászati termék	n.a.	n.a.	n.a.	2	13	11	-	-	454**	-	-	29**
Állategészségügy	0	0	-	0	0	-	0	0	0	0	0	0
Állatvédelem	3 283	-	-	1	-	-	0	0	0	0	0	0
Állati eredetű melléktermék	249	221	206	0	-	-	0	0	0	0	0	0
Élelmiszer	143 708	134 785	117 209	5 518	5 887	6 212	-	-	-	-	-	-
Első betárolási helyen végzett ellenőrzés	4 634	3 910	4 096	47	14	27	-	-	-	-	-	-
Élelmiszer termékek ellenőrzése	72 429	71 937	45 852	2 875	3 209	2 772	63 777*	53 994	51 892	0	0	0
Borászati termékek és alkoholos italok	0	0	0	0	0	0	2 183	2 852	2 519	252	368	194
Növényi eredetű termék import	1 278	4 950	5 341	0	1	1	19	354	368	0	1	1
Élőállat behozatal ellenőrzése	1 181	6 176	421	9	0	0	159	13	0	0	0	0
Kiemelt ellenőrzések	0	0	0	0	0	0	43	44	37	0	0	0
Összesen	338 562	340 540	283 375	11 311	11 413	12 113	-	-	-	-	-	-

* Visszamenőleg javítva 2017-ben.

** A megjelölt számok az állatgyógyászati termékek minőség-ellenőrzéséhez kapcsolódnak.

2. Melléklet

Szankciók 2015-2017.

Szakterület	Figyelmeztetések száma			Bírságok száma			Tevékenységek korlátozása		
	2015	2016	2017	2015	2016	2017	2015	2016	2017
Talajvédelem	107	165	451	80	110	162	84	130	82
Növényegészségügy	0	0	6	7	2	1	47	23	82
Növényvédelem	104	89	81	1 495	2 667	2 907	59	49	53
Növényi termék ellenőrzés	116	91	343	929	803	684	0	0	0
Növényi szaporítóanyag felügyelet	0	16	4	0	4	0	0	0	0
Takarmánybiztonsági ellenőrzések	34	27	25	14	18	40	18	9	3
Állatgyógyászati termék	6	9	11	23	16	7	33	0	12
Állategészségügy	27	124	50	11	24	6	2	13	0
Állatvédelem	40	40	70	45	59	40	6	-	0
Állati eredetű melléktermék	8	15	4	1	6	2	0	1	-
Élelmiszer előállítás	397	346	345	481	742	449	82	91	76
Élelmiszer forgalmazás	446	392	597	1 077	1 865	1 864	100	114	172
Étkeztetés-Vendéglátás	527	647	491	998	1 089	963	150	123	182
Első betárolási helyen végzett ellenőrzés	4	71	215	16	25	14	2	5	2
Élelmiszer termékek ellenőrzése	0	0	0	0	0	0	0	0	0
Borászati termékek és alkoholos italok	n. a.	n.a.	118	n.a.	n.a.	224	3	4	9
Növényi eredetű termék import	-	-	-	-	-	-	0	-	-
Élőállat behozatal ellenőrzése	6	21	0	0	1	0	3	1	-
Kiemelt ellenőrzések	0	2	0	303	316	233	78	33	21
Összesen	1 822	2 055	2 811	5 480	7 747	7 596	667	596	694

3. melléklet

Az ökológiai tanúsító szervezetek beszámolója a 2017. évi munkájukról

Az ökológiai termelést, feldolgozást, forgalmazást végző gazdasági szereplők ellenőrzését és a minősítő tanúsítvány kiadását a NÉBIH mint élelmiszerlánc felügyeleti szerv által elismert tanúsító szervezetek végzik. Hazánkban két ilyen szervezet működik, a Biokontroll Hungária Nonprofit Kft. és a Hungária Öko Garancia Kft.

A területet a mezőgazdasági termékek és élelmiszerek ökológiai gazdálkodási követelmények szerinti tanúsításáról, előállításáról, forgalmazásáról, jelöléséről és ellenőrzésének eljárásrendjéről szóló 34/2013 (V. 14.) VM rendelet szabályozza, amely kiterjed az élő vagy feldolgozatlan mezőgazdasági termékekre, a feldolgozott, élelmiszernek szánt mezőgazdasági termékekre, a takarmányokra, valamint a vegetatív szaporítóanyagokra és vetőmagokra. Minősítő tanúsítványt a tanúsító szervezet a felsorolt termékek esetén csak abban az esetben állíthat ki, ha a terméket a gazdasági szereplő az Öko rendelkezések előírásainak megfelelően termeli, állítja elő, dolgozza fel, illetve hozza forgalomba.

A tanúsító szervezetek éves munkája során bekövetkezett jogszabályváltozások:

- A 34/2013. (V. 14.) VM rendeletet érintő módosítása:
 - a központi hivatalok felülvizsgálatával és a járási (fővárosi kerületi) hivatalok megerősítésével összefüggő egyes miniszteri rendeletek módosításáról szóló, 42/2017. (VIII. 17.) FM rendelet módosította a fenti rendeletet. A módosítás főként a járási hivatalok, Pest Megyei Kormányhivatal és a NÉBIH feladatkörét, az említett szervek közötti feladatmegosztást, valamint a tanúsító szervezetek tájékoztatási kötelezettségét érintette.
- A 834/2007/EK rendeletet érintő módosítás 2017-ben nem volt.
- A 889/2008/EK rendeletet az alábbi jogszabályok módosították 2017-ben:
 - 2017/838 végrehajtási rendelet
 - 2017/2273 végrehajtási rendelet
- A 1235/2008/EK rendeletet az alábbi jogszabályok módosították 2017-ben:
 - 2017/872 végrehajtási rendelet
 - 2017/1473 végrehajtási rendelet
 - 2017/1862 végrehajtási rendelet
 - 2017/2329 végrehajtási rendelet

Ezekon felül 2017-ben megjelent az Európai Parlament és a Tanács (EU) 2017/625 rendelete (2017. március 15.) az élelmiszer- és takarmányjog, valamint az állategészségügyi és állatjóléti szabályok, a növényegészségügyi szabályok, és a növényvédő szerekre vonatkozó szabályok alkalmazásának biztosítása céljából végzett hatósági ellenőrzésekről és más hatósági tevékenységekről. A rendelet általános ellenőrzési szabályokat tartalmaz, várhatóan nem sokban érintve az ökológiai gazdálkodás területét. A rendeletet 2019. december 14.-től kell alkalmazni, ekkorra kell felkészülni a végrehajtására.

Biokontroll Hungária Nonprofit Kft.

A Biokontroll Hungária Kft. szerződött partnerlétszáma 2016. december 31-vel bezárólag 3 451 volt, így az érvényben lévő kockázatelemzési eljárás alapján 13%, összesen 450 nem bejelentett ellenőrzés volt 2017-re betervezve. Az előzetesen felállított ellenőrzési terv az év során módosult, a változó partnerlétszámnak megfelelően a szükséges ellenőrzésszám folyamatos korrekciója megtörtént. Ennek eredményeképpen 2017-ben 653 darab ellenőrzés került végrehajtásra, a kockázatalapú ellenőrzési terv 100%-ban teljesült.

Az ellenőrök 4 001 db éves átfogó ellenőrzést, 653 db kockázatbecslés alapján tervezett be nem jelentett ellenőrzést, 22 db egyéb be nem jelentett és 138 db egyéb visszatérő ellenőrzést (készletnyilvántartás, nyomkövetés, technológia ellenőrzés, területi szemle, reklamáció kivizsgálása, stb. céljából) végeztek a 2017.01.01-12.31. között. Összesen 4 814 db ellenőrzést végeztek. A 2017.12.31-i szerződött partnerlétszám 3 498 volt. Azon partnereinknél, akik több tevékenységet is folytatnak az ökológiai gazdálkodás szabályai szerint, valamennyi tevékenységi körhöz beszámításra kerültek.

Jogszabálysértés alatt azt értjük, amikor az eltérés olyan súlyú, hogy az szankció kiadásával jár. Nem értjük bele azokat a nagy dokumentációs hiányosságokat, amelyek pótlásakor a kiadott, ún. függő szankció következmények nélkül törlésre kerül. 2017-ben ilyen típusú nem megfelelés, összesen 289 db volt, amelyek jellemzően a mezőgazdasági termelést érintették. Ezek a jogszabálysértések rendszerünkben 40 típusba sorolhatók, ebből az alábbi három kategóriába tartozik a jogszabálysértések kétharmada (200 db):

- tanúsítást befolyásoló dokumentációs hiányosság,
- párhuzamos gazdálkodás előírásainak megsértése,
- tanúsítást befolyásoló hiánypótlás elmulasztása.

A nem megfelelések száma az előző évhez képest jelentősen, közel duplájára nőtt. Ennek oka, hogy a szankció fenntartása mellett, ill. termékük nem jelölhető státusszal történő jelölésével azon termelők is megkapták tanúsítványukat az év folyamán, akik nem pótolták dokumentációs hiányosságaikat. Esetükben a következő éves átfogó ellenőrzés az elmaradt hiánypótlást fokozottan vizsgálja a helyszínen. 2017-ben 4 alkalommal kezdeményeztünk kizárást súlyos jogsértés miatt

Az elemzett minták száma 2017-ben nagyságrendileg nem változott az előző évhez képest, összesen 216 db analitikai vizsgálat történt. Az összefoglaló táblázatban nem megfelelt mintaként az ökológiai gazdálkodásban nem engedélyezett anyagokat, eljárásokat (GMO) tartalmazó vagy az engedélyezett adalékanyagok maximalizált maradványértékét meghaladó, pozitív esetek számát tüntettük fel, amely nem feltétlenül járt az ökológiai jelölés eltávolításával, amennyiben a vizsgálataink alapján bebizonyosodott, hogy véletlen és/vagy technológiai elkerülhetetlen szennyeződésnek minősültek.

Tervezett mintavételnek a kockázatelemzési eljárásunk alapján meghatározott, éves mintavételi tervünkben szereplő mintákat tekintjük. 2017-ben 181 db ilyen típusú vizsgálat történt, amelyekből a nem megfelelt tételek száma 26 db, így a nem-megfelelések aránya az előző évekhez képest valamelyest csökkent, 17%-ról 14%-ra. Ezen belül 2017-ben, az előző évhez hasonlóan, a mézek szennyezettsége magas volt, a vett minták 54%-a (6 db), ezért a 2018. évre tervezett kockázat alapú mézvizsgálatok számát is megemeltük. A kockázati minták közül még a peszticid vizsgálatra küldött tételek 14%-a (18 db) és a GMO-ra vizsgált minták 6%-a (1 db) bizonyult pozitívnak, az adalékanyagok jelenlétére és maradványmennyiségére irányuló vizsgálatok negatív eredménnyel zárultak.

Évről-évre folyamatosan emelkedik az előre nem tervezett mintavételek száma, ami alatt jellemzően az import, a riasztás, a reklamáció vagy gyanú alapján vett mintákat értjük. Ebből a nem megfelelt tételek aránya az előző évhez képest csaknem felére csökkent (45%-ról 25%-ra), jellemzően peszticid pozitív mintáknak köszönhetően.

2017-ben a Biokontroll székhelyét és a vezető tisztségviselő személyét illetően, illetve szervezeti felépítésében nem történt változás. A személyzetben történtek változások: 9 új kolléga érkezett és hatan távoztak. 2017-ben az akkreditációs státuszban nem történt változás, azonban a Nemzeti Akkreditáló Hatóság a NAT-6-0012/2015 nyilvántartási számú okiratot NAH-6-0012/2015 számú okiratra cserélte, kiadásának dátuma: 2017.03.23.. Az év során az alapvető működéshez szükséges eszközök, 3 db tehergépjármű és 1 db személyautó beszerzése történt meg.

A személyzet kompetenciájának fenntartása, naprakészség felkészültség, megfelelő tudása érdekében 2017-ben 4 alkalommal tartottak a munkatársak számára szakmai értekezletet, illetve két kétnapos továbbképzést. Az év folyamán több szakterületen gyakorló ellenőrzéseken vettek részt az ellenőr kollégák. Ezek mellett a munkatársak külső képzéseken, szakmai rendezvényeken, konferenciákon számos alkalommal vettek részt, tartottak előadásokat.

Hungária Öko Garancia Kft.

A HÖG 2017-ben 530 partnernél végzett éves átfogó ellenőrzést. Mivel egy partner több tevékenységi körhöz is köthető (pl. termelő és feldolgozó tevékenységet is folytat párhuzamosan), ezért ezeket a partnereket minden tevékenységi típusra vonatkozóan le kellett ellenőrizni. Ez alapján a valóban elvégzett ellenőrzések száma a tevékenység típusának számával növekszik.

A Hungária Öko Garancia Kft. 2017-ben összesen 594 db ellenőrzést végzett, amelyből éves átfogó normál ellenőrzés 530 db, 63 db pedig kockázat alapú ellenőrzés volt.

A 2017-es évben összesen 937 esetben szabtuk ki szankciót szabálytalanságra való írásbeli figyelmeztetéssel, valamint hiányzó dokumentum megküldésére vonatkozóan. Ezen felül 80 intézkedési szankciót szabtuk ki az ügyfelek tanúsított tevékenységeinek egy részét vagy teljes egészét érintő tanúsításához kapcsolódóan.

Az ellenőrzések alkalmával még mindig sok esetben fordul elő valamilyen dokumentum beküldésére felszólító hiánypótlás kérés. Az árukísérő dokumentumokon a biotermék jelölésekor egyes esetekben elmarad a tanúsító szervezet kódszámának feltüntetése. Párhuzamos gazdálkodás esetében a vetés tervezésénél még sokszor előfordul, hogy ugyanazt a kultúrnövényt vetik mind az ökológiai egységben, mind pedig a nem ökológiai egységben.

A szervezet működésében nem történt olyan jellegű változás, amely a szervezet munkájára hatással lett volna.

A tanúsító szervezet akkreditált státuszában nem történt változás.

A munkatársak képzése lezajlott. Több képzést is tartottak munkatársaik számára, melyek tematikája igazodott az ügyfelek tevékenységét érintő változások ismertetéséhez, valamint az auditok során felmerülő témákhoz.

4. melléklet

Az ökológiai tanúsító szervezetek által végzett ellenőrzésekre, mintavételekre és szankciókra, illetve a felügyeltre és ellenőrzésre vonatkozó adatok

Az ellenőrző szerv/hatóság kód száma	Az ellenőrző hatóság/szerv által nyilvántartott gazdasági szereplők száma	A nyilvántartott gazdasági szereplők száma						Éves ellenőrzések száma						További kockázatalapú ellenőrző látogatások száma						Az ellenőrző látogatások/szemlék teljes száma					
		Mezőgazdasági termelők	Víziállatokat tenyésztő akvakultúrás egységek	Feldolgozók	Importőrök	Exportőrök	Egyéb gazdasági szereplők	Mezőgazdasági termelők	Víziállatokat tenyésztő akvakultúrás egységek	Feldolgozók	Importőrök	Exportőrök	Egyéb gazdasági szereplők	Mezőgazdasági termelők	Víziállatokat tenyésztő akvakultúrás egységek	Feldolgozók	Importőrök	Exportőrök	Egyéb gazdasági szereplők	Mezőgazdasági termelők	Víziállatokat tenyésztő akvakultúrás egységek	Feldolgozók	Importőrök	Exportőrök	Egyéb gazdasági szereplők
HU-ÖKO-01	3498	3015	4	434	35	0	458	3054	4	442	35	0	466	335	1	157	18	0	142	3468	5	664	72	0	666
HU-ÖKO-02	594	493	0	29	6	0	66	450	0	22	2	0	56	62	0	0	0	0	1	512	0	22	2	0	57
Összesen	4092	3508	4	463	41	0	524	3504	4	464	37	0	522	397	1	157	18	0	143	3980	5	686	74	0	723

1. táblázat Az ökológiai tanúsító szervezetek által 2017-ben elvégzett ellenőrzések összefoglalása

Az ellenőrző szerv/hatóság kód száma vagy az illetékes hatóság neve	A nyilvántartott gazdasági szereplők száma						Az elemzett minták száma						Azon minták száma, amelyek nem feleltek meg a 834/2007/EK rendelet vagy az 1235/2008/EK rendelet előírásainak					
	Mezőgazdasági termelők	Víziállatokat tenyésztő akvakultúrás egységek	Feldolgozók	Importőrök	Exportőrök	Egyéb gazdasági szereplők	Mezőgazdasági termelők	Víziállatokat tenyésztő akvakultúrás egységek	Feldolgozók	Importőrök	Exportőrök	Egyéb gazdasági szereplők	Mezőgazdasági termelők	Víziállatokat tenyésztő akvakultúrás egységek	Feldolgozók	Importőrök	Exportőrök	Egyéb gazdasági szereplők
HU-ÖKO-01	3015	4	434	35	0	458	147	0	51	6	0	12	30	0	2	2	0	0
HU-ÖKO-02	493	0	29	6	0	66	24	0	3	0	0	0	3	0	0	0	0	0
Összesen	3508	4	463	41	0	524	171	0	54	6	0	12	33	0	2	2	0	0

2. táblázat Az ökológiai tanúsító szervezetek által 2017-ben végzett mintavételek összefoglalása

Az ellenőrző szerv/hatóság kódja	A nyilvántartott gazdasági szereplők száma						A feltárt szabálytalanságok és jogsértések száma (4)						Az érintett tétel vagy gyártási sor kapcsán alkalmazott intézkedések száma (5)						A gazdasági szereplő kapcsán alkalmazott intézkedések száma (6)					
	Mezőgazdasági termelők	Vízilátokat tenyésztő akvakultúrás egységek	Feldolgozók	Importőrök	Exportőrök	Egyéb gazdasági szereplők	Mezőgazdasági termelők	Vízilátokat tenyésztő akvakultúrás egységek	Feldolgozók	Importőrök	Exportőrök	Egyéb gazdasági szereplők	Mezőgazdasági termelők	Vízilátokat tenyésztő akvakultúrás egységek	Feldolgozók	Importőrök	Exportőrök	Egyéb gazdasági szereplők	Mezőgazdasági termelők	Vízilátokat tenyésztő akvakultúrás egységek	Feldolgozók	Importőrök	Exportőrök	Egyéb gazdasági szereplők
HU-ÖKO-01	3015	4	434	35	0	458	260	0	18	5	0	6	237	0	13	2	0	4	1	0	0	1	0	2
HU-ÖKO-02	493	0	29	6	0	66	773	0	58	8	0	98	77	0	1	0	0	2	0	0	0	0	0	1
Összesen	3508	4	463	41	0	524	1033	0	76	13	0	104	314	0	14	2	0	6	1	0	0	1	0	3

3. táblázat Az ökológiai tanúsító szervezetek által 2017-ben kiszabott szankciók összefoglalása

Az ellenőrző szerv/hatóság kódja	Az ellenőrző hatóság/szerv által nyilvántartott gazdasági szereplők száma	A nyilvántartott gazdasági szereplők száma						Dokumentumok ellenőrzése és irodai ellenőrzés (4) (A gazdasági szereplőkre vonatkozó, ellenőrzött dossziék száma)						Felülvizsgálati ellenőrző látogatások száma (5)						Közvetlen megfigyelésen alapuló ellenőrzések száma (6)					
		Mezőgazdasági termelők	Vízilátokat tenyésztő akvakultúrás egységek	Feldolgozók	Importőrök	Exportőrök	Egyéb gazdasági szereplők	Mezőgazdasági termelők	Vízilátokat tenyésztő akvakultúrás egységek	Feldolgozók	Importőrök	Exportőrök	Egyéb gazdasági szereplők	Mezőgazdasági termelők	Vízilátokat tenyésztő akvakultúrás egységek	Feldolgozók	Importőrök	Exportőrök	Egyéb gazdasági szereplők	Mezőgazdasági termelők	Vízilátokat tenyésztő akvakultúrás egységek	Feldolgozók	Importőrök	Exportőrök	Egyéb gazdasági szereplők
HU-ÖKO-01	3498	3015	4	434	35	0	458	5	0	3	0	0	2	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
HU-ÖKO-02	594	493	0	29	6	0	66	4	0	1	1	0	1	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
Összesen	4092	3508	4	463	41	0	524	9	0	4	1	0	3	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0

4. táblázat A felügyeletre és az ellenőrzésekre vonatkozó adatok, 2017.

5. melléklet

A NÉBIH működésének és feladatellátásának jogszabályi alapja, valamint a 2017-ben módosult főbb jogszabályok listája

A NÉBIH MŰKÖDÉSÉNEK ÉS FELADATELLÁTÁSÁNAK JOGSZABÁLYI ALAPJA

- az Élelmiszerláncról és hatósági felügyeletéről szóló 2008. évi XLVI. törvény;
- a Nemzeti Élelmiszerlánc- biztonsági Hivatalról szóló 22/2012 (II. 29.) Korm. rendelet;

A decentralizáció jegyében az egyedi engedélyezési, valamint ellenőrzési feladatok végrehajtásának jelentős része a megyei szinten jelenik meg, így a központnál csak kis számban található ilyen típusú feladat.

JOGSZABÁLYMÓDOSULÁSOK 2017-BEN

A szervezet működését érintő funkcionális jogszabályok:

- 2017. évi I. törvény a közigazgatási perrendtartásról
- 2017. évi L. törvény az általános közigazgatási rendtartásról szóló törvény és a közigazgatási perrendtartásról szóló törvény hatálybalépésével összefüggő egyes törvények módosításáról
- 2017. évi CLIX. törvény az általános közigazgatási rendtartásról szóló törvény hatálybalépésével összefüggő törvények és egyes egyéb törvények módosításáról
- 2017. évi CCV. törvény egyes agrárszabályozási tárgyú törvényeknek az általános közigazgatási rendtartásról szóló törvénnyel összefüggő és más célú módosításáról
- 20/2017. (II. 2.) Korm. rendelet a területi közigazgatás megerősítésével összefüggő egyes kormányrendeletek módosításáról
- 171/2017. (VI. 29.) Korm. rendelet a járási (fővárosi kerületi) hivatalok további megerősítésével összefüggő egyes kormányrendeletek módosításáról
- 269/2017. (IX. 13.) Korm. rendelet a közfeladatot ellátó szervek iratkezelésének általános követelményeiről szóló 335/2005. (XII. 29.) Korm. rendelet módosításáról
- 305/2017. (X. 27.) Korm. rendelet a fővárosi és megyei kormányhivatalokról, valamint a járási (fővárosi kerületi) hivatalokról szóló 66/2015. (III. 30.) Korm. rendelet és az állami tisztviselők képesítési előírásairól szóló 315/2016. (X. 20.) Korm. rendelet módosításáról
- 310/2017. (X. 31.) Korm. rendelet a Magyar Államkincstárról
- 354/2017. (XI. 29.) Korm. rendelet az állami tisztviselők teljesítményértékeléséről
- 388/2017. (XII. 13.) Korm. rendelet az Országos Statisztikai Adatfelvételi Program kötelező adatszolgáltatásairól
- 434/2017. (XII. 21.) Korm. rendelet a piacfelügyeleti tevékenység részletes szabályairól szóló 6/2013. (I. 18.) Korm. rendelet, valamint az Országos Gyógyszerészeti és Élelmezés-egészségügyi Intézettről szóló 28/2015. (II. 25.) Korm. rendelet módosításáról
- 457/2017. (XII. 28.) Korm. rendelet az általános közigazgatási rendtartásról szóló törvény hatálybalépésével összefüggő egyes kormányrendeletek módosításáról
- 459/2017. (XII. 28.) Korm. rendelet a Közzsolgálati Döntőbizottságról
- 462/2017. (XII. 28.) Korm. rendelet a költségvetési szervek és az egyházi jogi személyek foglalkoztatottjainak 2018. évi kompenzációjáról
- 467/2017. (XII. 28.) Korm. rendelet a Kormányzati Adatközpont működéséről
- 531/2017. (XII. 29.) Korm. rendelet az egyes közérdeken alapuló kényszerítő indok alapján eljáró szakhatóságok kijelöléséről

- 1907/2017. (XII. 7.) Korm. határozat a kormányzati nyomat-menedzsment rendszer bevezetéséről
- 18/2017. (XII. 15.) IM rendelet a hatósági letétről, valamint a közigazgatási hatósági eljárás során zár alá vett vagy lefoglalt dolgok tárolásáról és értékesítéséről
- 15/2017. (IV. 3.) EMMI utasítás az Emberi Erőforrások Minisztériuma Szervezeti és Működési Szabályzatáról szóló 33/2014. (IX. 16.) EMMI utasítás módosításáról
- 22/2017. (V. 24.) EMMI utasítás az Emberi Erőforrások Minisztériuma Egyedi Iratkezelési Szabályzatáról
- 41/2017. (VIII. 31.) EMMI utasítás az Országos Gyógyszerészeti és Élelmezés-egészségügyi Intézet szervezeti és működési szabályzatáról szóló 62/2016. (XII. 29.) EMMI utasítás módosításáról
- 51/2017. (X. 25.) EMMI utasítás az Országos Közegészségügyi Intézet szervezeti és működési szabályzatáról
- 28/2017. (X. 31.) NGM utasítás a Magyar Államkincstár Szervezeti és Működési Szabályzatáról
- 42/2017. (VIII. 17.) FM rendelet a központi hivatalok felülvizsgálatával és a járási (fővárosi kerületi) hivatalok megerősítésével összefüggő egyes miniszteri rendeletek módosításáról
- 54/2017. (X. 25.) FM rendelet a földművelésügyi és vidékfejlesztési miniszter felügyelete alá tartozó szervek katasztrófák elleni védekezésének irányításáról és feladatairól szóló 42/2001. (VI. 15.) FVM rendelet módosításáról
- 63/2017. (XII. 22.) FM rendelet a Nemzeti Élelmiszerlánc-biztonsági Hivatal, valamint a megyei kormányhivatalok mezőgazdasági szakigazgatási szervei előtt kezdeményezett eljárásokban fizetendő igazgatási szolgáltatási díjak mértékéről, valamint az igazgatási szolgáltatási díj fizetésének szabályairól szóló 63/2012. (VII. 2.) VM rendelet módosításáról
- 70/2017. (XII. 29.) FM rendelet az általános közigazgatási rendtartásról szóló 2016. évi CL. törvény hatálybalépésével összefüggésben egyes környezetvédelmi, hal- és vadgazdálkodási tárgyú miniszteri rendeletek módosításáról
- 1/2017. (IV. 28.) FM utasítás a Földművelésügyi Minisztérium Szervezeti és Működési Szabályzatáról
- 4/2017. (VI. 9.) FM utasítás a földművelésügyi miniszter irányítása, felügyelete alá tartozó intézményekben foglalkoztatottakkal való további jogviszony létesítésének szabályairól
- 5/2017. (VI. 22.) FM utasítás a projektek nyomon követéséről
- 6/2017. (VI. 22.) FM utasítás a földművelésügyi miniszter feladat- és hatáskörébe tartozó ikerintézményi (Twinning) projektek lebonyolításának szabályairól szóló 17/2015. (XI. 12.) FM utasítás módosításáról
- 10/2017. (IX. 29.) FM utasítás a Földművelésügyi Minisztérium közbeszerzési és beszerzési szabályzatának kiadásáról
- 11/2017. (X. 20.) FM utasítás a földművelésügyi miniszter irányítása és felügyelete alá tartozó költségvetési szervek, a tulajdonosi joggyakorlása alá tartozó gazdasági társaságok, továbbá az azok többségi részesedésével működő gazdasági társaságok által lefolytatott beszerzési és közbeszerzési eljárások előkészítésének egyes kérdéseiről
- 12/2017. (XI. 16.) FM utasítás a földművelésügyi miniszter irányítása, felügyelete alá tartozó intézményekben foglalkoztatottakkal való további jogviszony létesítésének szabályairól szóló 4/2017. (VI. 9.) FM utasítás módosításáról

Szakterületi jogszabályok:

- 2017. évi XLI. törvény a Magyar Agrár-, Élelmiszergazdasági és Vidékfejlesztési Kamaráról szóló 2012. évi CXXVI. törvény módosításáról
- 2017. évi LVIII. törvény egyes földügyi tárgyú törvények módosításáról
- 2017. évi LXIV. törvény az élelmiszerláncsal kapcsolatos egyes törvények módosításáról
- 2017. évi CXLIV. törvény a büntetőeljárásról szóló 1998. évi XIX. törvény, egyes büntető tárgyú törvények, valamint az európai uniós és a nemzetközi bűnügyi együttműködést szabályozó törvények módosításáról
- 2017. évi CL. törvény az adózás rendjéről
- 2017. évi CLII. törvény az uniós vámjog végrehajtásáról
- 2017. évi CLXXXIII. törvény az agrárium versenyképességének javítása érdekében egyes törvények módosításáról
- 2017. évi CLXXXVIII. törvény egyes egészségügyi és egészségbiztosítási tárgyú törvények módosításáról
- 2017. évi CXCVII. törvény a büntetőeljárásról szóló 2017. évi XC. törvény hatálybalépésével összefüggő egyes törvények módosításáról
- 2017. évi CCVIII. törvény az energetikai tárgyú törvények, valamint azokkal összefüggő egyes törvények módosításáról
- 30/2017. (II. 13.) Korm. rendelet a csomagolásról és a csomagolási hulladékkal kapcsolatos hulladékgazdálkodási tevékenységekről szóló 442/2012. (XII. 29.) Korm. rendelet módosításáról
- 61/2017. (III. 20.) Korm. rendelet a Magyar Turisztikai Ügynökség Zártkörűen Működő Részvénytársaság turizmussal és vendéglátással kapcsolatos egyes feladatainak meghatározásáról
- 135/2017. (VI. 9.) Korm. rendelet a fás szárú ültetvényekről
- 165/2017. (VI. 28.) Korm. rendelet a védett személyek és a kijelölt létesítmények védelméről szóló 160/1996. (XI. 5.) Korm. rendelet módosításáról
- 177/2017. (VII. 5.) Korm. rendelet a Veszélyes Áruk Nemzetközi Belvízi Szállításáról szóló Európai Megállapodáshoz (ADN) csatolt Szabályzat kihirdetéséről, valamint a belföldi alkalmazásának egyes kérdéseiről
- 178/2017. (VII. 5.) Korm. rendelet a Veszélyes Áruk Nemzetközi Közúti Szállításáról szóló Európai Megállapodás „A” és „B” Melléklete kihirdetéséről, valamint a belföldi alkalmazásának egyes kérdéseiről
- 179/2017. (VII. 5.) Korm. rendelet a Nemzetközi Vasúti Fuvarozási Egyezmény (COTIF) módosításáról Vilniusban elfogadott, 1999. június 3-án kelt Jegyzőkönyv C Függeléke Mellékletének kihirdetéséről, valamint a belföldi alkalmazásának egyes kérdéseiről
- 240/2017. (VIII. 28.) Korm. rendelet a parlagfű elleni közérdekű védekezés végrehajtásának, valamint az állami, illetve a közérdekű védekezés költségei megállapításának és igénylésének részletes szabályairól szóló 221/2008. (VIII.30.) Korm. rendelet és az állatkísérletekről szóló 40/2013. (II. 14.) Korm. rendelet módosításáról
- 250/2017. (IX. 5.) Korm. rendelet egyes egészségügyi, egészségbiztosítási és gyógyszerészeti tárgyú kormányrendeletek módosításáról
- 279/2017. (IX. 22.) Korm. rendelet a bioüzemanyagok és folyékony bio-energiahordozók fenntarthatósági követelményeiről és igazolásáról
- 286/2017. (IX. 22.) Korm. rendelet a nukleáris és radiológiai veszélyhelyzet esetén végzett lakossági tájékoztatás rendjéről szóló 165/2003. (X. 18.) Korm. rendelet, valamint az országos nukleárisbaleset-elhárítási rendszerről szóló 167/2010. (V. 11.) Korm.

rendelet módosításáról

- 412/2017. (XII. 15.) Korm. rendelet egyes vadgazdálkodási eljárásokra vonatkozó szabályokról
- 413/2017. (XII. 15.) Korm. rendelet egyes halgazdálkodási eljárásokra vonatkozó szabályokról
- 414/2017. (XII. 18.) Korm. rendelet a faanyag kereskedelmi lánc felügyeletével kapcsolatos eljárás, bejelentés, adatszolgáltatás, nyilvántartás és ellenőrzés részletes szabályairól
- 433/2017. (XII. 21.) Korm. rendelet az egyes erdészeti hatósági eljárások, bejelentések, valamint hatósági nyilvántartások eljárási szabályairól
- 505/2017. (XII. 29.) Korm. rendelet a helyes laboratóriumi gyakorlat ellenőrzéséről
- 507/2017. (XII. 29.) Korm. rendelet egyes egészségügyi és egészségbiztosítási tárgyú kormányrendeletek módosításáról
- 1039/2017. (II. 2.) Korm. határozat az élelmiszer-értékesítést kezelőszemélyzet nélkül végző automata-berendezések Automata Felügyeleti Egységgel történő ellátásához nyújtandó támogatáshoz szükséges költségvetési forrás biztosításáról
- 1141/2017. (III. 20.) Korm. határozat a baromfi termékpálya egyes területein a madárinfluenzával összefüggésben szükséges állami beavatkozásról
- 1163/2017. (III. 31.) Korm. határozat a hazai mezőgazdasági gépgyártás az Irinyi terv keretében történő fejlesztési lehetőségeiről
- 1196/2017. (IV. 10.) Korm. határozat a földművelésügyi miniszter irányítása és tulajdonosi joggyakorlása alá tartozó szervezetek egyes agrár-vidékfejlesztési támogatási pályázatokon való részvételének korlátozásából eredő forrásvesztésének kompenzációjáról
- 1301/2017. (VI. 7.) Korm. határozat a központi költségvetési szerveknél foglalkoztatottak 2017. évi kompenzációjához szükséges előirányzat-átcsoportosításról
- 1335/2017. (VI. 9.) Korm. határozat Magyarország 2017-2050 közötti Élelmiszergazdasági Konceptiójáról
- 1518/2017. (VIII. 14.) Korm. határozat a Magyar Agrár-, Élelmiszergazdasági és Vidékfejlesztési Kamara által működtetett vidéki hálózat fejlesztésével kapcsolatos feladatokról
- 1519/2017. (VIII. 14.) Korm. határozat az élelmiszerek minőségének emelését, a vásárlói tudatosság fejlesztését, valamint a hatósági tevékenység hatékonyságának növelését szolgáló intézkedésekről
- 1520/2017. (VIII. 14.) Korm. határozat a baromfi termékpálya egyes területein a madárinfluenzával összefüggésben szükséges állami beavatkozás kiterjesztéséről
- 1578/2017. (VIII. 28.) Korm. határozat a Zártkerti Program létrehozásáról
- 1685/2017. (IX. 21.) Korm. határozat a Nemzeti Borkincstár Program keretében az állami tulajdonban lévő muzeális borok állagmegóvásával kapcsolatos kormányzati feladatokról
- 1744/2017. (X. 17.) Korm. határozat az Öntözésfejlesztési Stratégia megalkotásáról
- 1822/2017. (XI. 9.) Korm. határozat a Kárpát-medencei Falugazdász Programról
- 1903/2017. (XII. 5.) Korm. határozat a kóser zöldségtermesztéssel és -feldolgozással kapcsolatos fejlesztések előkészítéséhez szükséges forrás biztosításáról
- 8/2017. (IV. 18.) AB határozat az állatok védelméről és kíméletéről szóló 1998. évi XXVIII. törvény 43. § (1) és (4) bekezdésének alkalmazásával kapcsolatos alkotmányos követelmény megállapításáról
- 41/2017. (XII. 29.) BM rendelet a vízjogi engedélyezési eljáráshoz szükséges

dokumentáció tartalmáról

- 9/2017. (V. 31.) EMMI rendelet a törzskönyvezett gyógyszerek és a különleges táplálkozási igényt kielégítő tápszerek társadalombiztosítási támogatásba való befogadásának szempontjairól és a befogadás vagy a támogatás megváltoztatásáról szóló 32/2004. (IV. 26.) ESzCsM rendelet és a finanszírozási eljárásrendekről szóló 31/2010. (V. 13.) EüM rendelet módosításáról
- 16/2017. (VIII. 7.) EMMI rendelet az egészségügyi kártevőirtószerekkel, valamint gázosítószerrel végzett tevékenység szabályairól
- 39/2017. (X. 9.) NFM rendelet a bioüzemanyagok és folyékony bio-energiahordozók fenntarthatósági követelményeknek való megfelelésével kapcsolatos üvegházhatású gázkibocsátás elkerülés kiszámításának szabályairól
- 20/2017. (VII. 31.) NGM rendelet az élelmiszer-értékesítést kezelőszemélyzet nélkül végző automata berendezések üzemeltetői számára az Automata Felügyeleti Egység beszerzéséhez nyújtandó támogatásról
- 5/2017. (III. 30.) NGM rendelet egyes NGM rendeleteknek a jövedéki adóról szóló 2016. évi LXVIII. törvény egyes rendelkezései hatálybalépése kapcsán szükséges módosításáról
- 47/2017. (XII. 27.) NGM rendelet a jövedéki adóról szóló 2016. évi LXVIII. törvény egyes rendelkezéseinek végrehajtásáról szóló 45/2016. (XI. 29.) NGM rendelet módosításáról
- 48/2017. (XII. 29.) NGM rendelet az uniós vámjog végrehajtásáról szóló törvény hatálybalépésével, az adóigazgatási rendtartásról és az adózás rendjéről szóló törvény hatálybalépésével, valamint a Nemzeti Adó- és Vámhivatal tevékenységével összefüggő egyes miniszteri rendeletek módosításáról
- 10/2017. (III. 17.) MvM rendelet az Európai Mezőgazdasági Vidékfejlesztési Alapból finanszírozott egyes támogatások 2017. évi igénybevitelével kapcsolatos egységes eljárási szabályokról
- 34/2017. (XII. 19.) MvM rendelet az Önálló vállalkozók tevékenységi jegyzéke bevezetéséről és alkalmazásáról szóló 36/2011. (XII. 23.) KIM rendelet módosításáról
- 1/2017. (I. 3.) FM rendelet az új élelmiszerek és új élelmiszer-összetevők forgalomba hozataláról
- 2/2017. (I. 11.) FM rendelet a Magyar Élelmiszerkönyv kötelező előírásairól szóló 152/2009. (XI. 12.) FVM rendelet módosításáról
- 3/2017. (I. 23.) FM rendelet a tejtermelőknek és az egyéb állattenyésztési ágazatok gazdálkodóinak nyújtandó kivételes alkalmazkodási támogatás igénybevitelének feltételeiről
- 4/2017. (I. 23.) FM rendelet a Magyar Méhészeti Nemzeti Program alapján a 2016-2019 közötti végrehajtási időszakokban a központi költségvetés, valamint az Európai Mezőgazdasági Garancia Alap társfinanszírozásában megvalósuló támogatások igénybevitelének szabályairól
- 6/2017. (II. 13.) FM rendelet az egyes nemzeti forrásból finanszírozott agrártámogatásokat szabályozó miniszteri rendeletek módosításáról
- 8/2017. (III. 2.) FM rendelet a Tej Szakmaközi Szervezet és Terméktanácsnál működő piaci jelentéstételi kötelezettségről szóló piacszervezési intézkedés kiterjesztéséről
- 9/2017. (III. 6.) FM rendelet a borszőlő telepítésére és kivágására vonatkozó szabályokról
- 10/2017. (III. 10.) FM rendelet a fejezeti és központi kezelésű előirányzatok kezelésének és felhasználásának szabályairól szóló 24/2015. (V. 26.) FM rendelet módosításáról
- 12/2017. (III. 17.) FM rendelet a baromfi termékpálya egyes területeit érintő

madárinfluenza miatti veszteségek részleges ellentételezéséhez nyújtott jövedelempótló támogatásról

- 13/2017. (III. 17.) FM rendelet az egyes közvetlen támogatásokat és az ahhoz kapcsolódó egyéb támogatásokat szabályozó miniszteri rendeletek módosításáról
- 14/2017. (III. 23.) FM rendelet a gyümölcs szaporítóanyagok előállításáról és forgalomba hozataláról
- 16/2017. (III. 29.) FM rendelet a Magyar Élelmiszerkönyv kötelező előírásairól szóló 152/2009. (XI. 12.) FVM rendelet módosításáról
- 17/2017. (IV. 10.) FM rendelet az egyes nemzeti forrásból finanszírozott agrártámogatásokat szabályozó miniszteri rendeletek módosításáról
- 18/2017. (IV. 11.) FM rendelet a terméshozzávalók anyagok engedélyezéséről, tárolásáról, forgalmazásáról és felhasználásáról szóló 36/2006. (V. 18.) FVM rendelet, valamint az „EK-műtrágya”-ként megjelölt műtrágyák forgalomba hozataláról és ellenőrzéséről szóló 37/2006. (V. 18.) FVM rendelet módosításáról
- 21/2017. (IV. 26.) FM rendelet az óvoda- és iskolatej program szabályozásáról
- 22/2017. (IV. 26.) FM rendelet az agrárágazati szabályozás körébe tartozó egyes rendeletek módosításáról
- 24/2017. (V. 17.) FM rendelet a vad védelméről, a vadgazdálkodásról, valamint a vadásatról szóló 1996. évi LV. törvény végrehajtásának szabályairól szóló 79/2004. (V. 4.) FVM rendelet módosításáról
- 25/2017. (V. 25.) FM rendelet a bizonyos nem állati eredetű élelmiszerek és takarmányok behozataláról és fokozott hatósági ellenőrzéséről szóló 141/2011. (XII. 23.) VM rendelet, és a Nemzeti Élelmiszerlánc-biztonsági Hivatal, valamint a megyei kormányhivatalok mezőgazdasági szakigazgatási szervei előtt kezdeményezett eljárásokban fizetendő igazgatási szolgáltatási díjak mértékéről, valamint az igazgatási szolgáltatási díj fizetésének szabályairól szóló 63/2012. (VII. 2.) VM rendelet módosításáról
- 27/2017. (V. 30.) FM rendelet a GMO-mentességre utaló jelölésről szóló 61/2016. (IX. 15.) FM rendelet módosításáról
- 28/2017. (V. 30.) FM rendelet az élelmiszer-vállalkozások által működtetendő önellenőrzési rendszerre vonatkozó követelményekről
- 29/2017. (VI. 7.) FM rendelet az iskolagyümölcs- és iskolazöldség-program végrehajtásáról
- 30/2017. (VI. 7.) FM rendelet a növényegészségügyi feladatok végrehajtásának részletes szabályairól szóló 7/2001. (I. 17.) FVM rendelet módosításáról
- 31/2017. (VI. 9.) FM rendelet a belső piacon és harmadik országokban megvalósított, mezőgazdasági termékekre vonatkozó tájékoztatásnyújtási és promóciós intézkedések támogatásáról
- 33/2017. (VI. 9.) FM rendelet a jövedéki adóval és az állattenyésztési támogatásokkal összefüggő egyes miniszteri rendeletek módosításáról
- 34/2017. (VI. 9.) FM rendelet a tenyészkos és tenyészbak tenyésztésbe állításának mezőgazdasági csekély összegű támogatásáról szóló 74/2016. (XI. 29.) FM rendelet és a tejtermelőknek és az egyéb állattenyésztési ágazatok gazdálkodóinak nyújtandó kivételes alkalmazkodási támogatás igénybevételeinek feltételeiről szóló 3/2017. (I. 23.) FM rendelet módosításáról
- 35/2017. (VII. 6.) FM rendelet egyes agrárpolitikai tárgyú miniszteri rendeletek módosításáról
- 36/2017. (VII. 6.) FM rendelet a mezőgazdasági kockázatkezelési adatbázis feletti

rendelkezési jogról és az abból származó adatok kezeléséről, valamint az időjárási kockázatkezelési rendszer működtetésével és fejlesztésével kapcsolatos végrehajtási költségek fedezetére szolgáló pénzforrás felhasználásáról

- 37/2017. (VII. 6.) FM rendelet a hulladéklerakással, valamint a hulladéklerakóval kapcsolatos egyes szabályokról és feltételekről szóló 20/2006. (IV. 5.) KvVM rendelet módosításáról
- 38/2017. (VII. 11.) FM rendelet a növényfajták állami elismeréséről szóló 40/2004. (IV. 7.) FVM rendelet módosításáról
- 39/2017. (VIII. 7.) FM rendelet a földművelésügyi miniszter feladat- és hatáskörébe tartozó, egyes agrártárgyú támogatásokat szabályozó rendeletek módosításáról
- 41/2017. (VIII. 14.) FM rendelet a Magyar Élelmiszerkönyv kötelező előírásairól szóló 152/2009. (XI. 12.) FVM rendelet és a magyar ebfajták körének megállapításáról és genetikai fenntartásuk rendjéről szóló 62/2016. (IX. 16.) FM rendelet módosításáról
- 43/2017. (IX. 5.) FM rendelet az egyes agrártámogatási és agrárágazati szabályokat tartalmazó miniszteri rendeletek módosításáról
- 44/2017. (IX. 5.) FM rendelet az egységes területalapú támogatások és egyes vidékfejlesztési támogatások igényléséhez teljesítendő „Helyes Mezőgazdasági és Környezeti Állapot” fenntartásához szükséges feltételrendszer, valamint az állatok állategységre való átváltási arányának meghatározásáról szóló 50/2008. (IV. 24.) FVM rendelet módosításáról
- 45/2017. (IX. 18.) FM rendelet az egyes állatbetegségek és zoonózisok felszámolására, az ellenük való védekezésre és figyelemmel kísérésükre irányuló nemzeti programok 2017. évi finanszírozásának szabályairól
- 47/2017. (IX. 29.) FM rendelet a földminősítés részletes szabályairól
- 49/2017. (IX. 29.) FM rendelet a kisüzemi bortermelői regiszterről
- 50/2017. (X. 10.) FM rendelet a zöldség-gyümölcs termelői szervezetekről
- 51/2017. (X. 13.) FM rendelet az egyes agrártámogatások 2017. évi összegeinek megállapításáról
- 52/2017. (X. 13.) FM rendelet a termésnövelő anyagok engedélyezéséről, tárolásáról, forgalmazásáról és felhasználásáról szóló 36/2006. (V. 18.) FVM rendelet módosításáról
- 55/2017. (XI. 6.) FM rendelet az egyes közvetlen és nemzeti támogatásokat szabályozó miniszteri rendeletek módosításáról
- 56/2017. (XI. 28.) FM rendelet a borkészítésre alkalmas szőlőfajták osztályba sorolásáról szóló 56/2014. (IV. 30.) VM rendelet módosításáról
- 57/2017. (XII. 14.) FM rendelet a szántóföldi növényfajok vetőmagvainak előállításáról és forgalomba hozataláról szóló 48/2004. (IV. 21.) FVM rendelet módosításáról
- 58/2017. (XII. 18.) FM rendelet a fatermék szállításával, nyilvántartásával, valamint a szállítójeggy és a műveleti lap előállításával és forgalmazásával kapcsolatos részletes szabályokról
- 59/2017. (XII. 18.) FM rendelet a szőlészeti és a borászati adatszolgáltatás, valamint a származási bizonyítványok kiadásának rendjéről, továbbá a borászati termékek előállításáról, forgalomba hozataláról és jelöléséről szóló 127/2009. (IX. 29.) FVM rendelet módosításáról
- 60/2017. (XII. 20.) FM rendelet egyes földügyi tárgyú miniszteri rendeletek módosításáról
- 61/2017. (XII. 21.) FM rendelet az erdőről, az erdő védelméről és az erdőgazdálkodásról szóló 2009. évi XXXVII. törvény végrehajtásáról
- 64/2017. (XII. 22.) FM rendelet a termésnövelő anyagok engedélyezéséről, tárolásáról,

- forgalmazásáról és felhasználásáról szóló 36/2006. (V. 18.) FVM rendelet módosításáról
- 65/2017. (XII. 22.) FM rendelet a 2017. októberi viharkár által a fóliás növénykultúrák termesztésére szolgáló építményekben keletkezett károk kompenzálására igénybe vehető mezőgazdasági csekély összegű támogatásról
 - 66/2017. (XII. 22.) FM rendelet az egyes nemzeti forrásból finanszírozott agrártámogatásokat és közvetlen támogatásokat szabályozó miniszteri rendeletek módosításáról
 - 67/2017. (XII. 27.) FM rendelet egyes miniszteri rendeletek földminősítési tárgyú módosításáról
 - 68/2017. (XII. 27.) FM rendelet a szőlőfeldolgozás és a borkészítés során keletkező melléktermékek kivonásáról és támogatással történő lepárlásáról szóló 70/2012. (VII. 16.) VM rendelet módosításáról
 - 69/2017. (XII. 27.) FM rendelet az egyes agrárszabályozási tárgyú miniszteri rendeletek módosításáról

Kapcsolat

Nemzeti Élelmiszerlánc-biztonsági Hivatal

<http://portal.nebih.gov.hu/>

Cím: 1024 Budapest, Keleti Károly u. 24.

E-mail: ugyfelszolgalat@nebih.gov.hu

Tel.: 06 1 336 9000

Fax.: 06 1 336 9479

Facebook: www.facebook.com/nebih.hu

